

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Διπλωματική Εργασία

Αξιολόγηση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και Δικλείδων Ασφαλείας από τον Εξωτερικό Έλεγχο

του

Χρυσοβαλάντη Θεοδούλου

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην
Εφαρμοσμένη Λογιστική και Ελεγκτική

Θεσσαλονίκη 2023

Περίληψη

Ο εξωτερικός και εσωτερικός έλεγχος αποτελούν δύο θεμελιώδεις πτυχές στον χώρο της διαχείρισης και της αξιολόγησης των οργανισμών. Κατά τη διάρκεια της παρούσας ανάλυσης, θα επικεντρωθούμε στην εξερεύνηση του ρόλου και της σημασίας αμοφτέρων των ειδών ελέγχου, υπογραμμίζοντας τη συνεισφορά τους στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της υψηλής ποιότητας λειτουργίας των οργανισμών.

Ο εξωτερικός έλεγχος αποτελεί ένα κρίσιμο μέσο αξιολόγησης που προβλέπει την εξωτερική εισαγωγή εξειδικευμένων φορέων για την αξιολόγηση της ορθής εφαρμογής διαδικασιών, πολιτικών και πρακτικών εντός ενός οργανισμού. Αυτός ο τύπος ελέγχου συμβάλλει στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς νομικές απαιτήσεις, κανονιστικά πλαίσια και βέλτιστες πρακτικές του κλάδου. Οι εξωτερικοί ελεγκτές, συχνά εξειδικευμένοι επαγγελματίες με εμπειρία στον συγκεκριμένο τομέα, παρέχουν αντικειμενική και αξιόπιστη εκτίμηση των δραστηριοτήτων του οργανισμού.

Από την άλλη πλευρά, ο εσωτερικός έλεγχος αναδεικνύει τη σημασία της αυτορρύθμισης και της διασφάλισης ποιότητας εντός του ίδιου οργανισμού. Οι εσωτερικοί ελεγκτές, πολλές φορές από το εσωτερικό του οργανισμού, δρουν ως ισχυροί σύμμαχοι για την αναγνώριση και αντιμετώπιση ενδεχόμενων προκλήσεων. Με την εστίαση στην εσωτερική διαχείριση και τη συνεχή βελτίωση, ο εσωτερικός έλεγχος συνεισφέρει στην ενίσχυση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων του οργανισμού.

Συνολικά, η αποτελεσματική συνδυασμένη χρήση εξωτερικού και εσωτερικού ελέγχου αναδεικνύει τη σύγχρονη προσέγγιση προς τη διασφάλιση της υγείας και της αποτελεσματικότητας των οργανισμών, προσφέροντας ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που αντανακλά τη σύγχρονη διαχειριστική σκέψη.

Λέξεις κλειδιά

Εσωτερικός έλεγχος, εξωτερικός έλεγχος, διασφάλιση, δικλείδες ασφαλείας, διαχείριση κινδύνων

Abstract

External and internal control are two fundamental aspects in the area of management and evaluation of organizations. During the present analysis, we will focus on exploring the role and importance of both types of control, highlighting their contribution to improving the efficiency, transparency and high-quality operation of organizations.

External audit is a critical evaluation tool that provides for the external input of specialized bodies to assess the correct implementation of procedures, policies and practices within an organization. This type of audit helps ensure compliance with legal requirements, regulatory frameworks and industry best practices. External auditors, often specialized professionals with experience in the specific field, provide an objective and reliable assessment of the organization's activities.

On the other hand, internal auditing highlights the importance of self-regulation and quality assurance within the same organization. Internal auditors, often from within the organization, act as powerful allies in identifying and addressing potential challenges. By focusing on internal management and continuous improvement, internal audit contributes to enhancing the transparency, efficiency and proper execution of the organization's tasks.

Overall, the effective combined use of external and internal audit highlights the modern approach to ensuring the health and effectiveness of organizations, offering a comprehensive framework that reflects modern management thinking.

Key words

Internal audit, external audit, assurance, safeguards, risk management

Περιεχόμενα

Περίληψη	1
Λέξεις κλειδιά	1
Abstract	2
Key words	2
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή	5
1.1 Εισαγωγικά	5
1.2 Σκοπός.....	6
1.3 Ερευνητικά ερωτήματα.....	6
Κεφάλαιο 2: Εσωτερικός έλεγχος	7
2.1 Ορισμός Εσωτερικού Ελέγχου.....	7
2.2 Είδη εσωτερικού ελέγχου	7
2.3 Σκοπός εσωτερικού ελέγχου	8
2.4 Αρχές εσωτερικού ελέγχου	9
2.5 Έννοια του κινδύνου.....	10
2.6 Ορισμός Επιχειρηματικού Κινδύνου	10
2.7 Αρχές διαχείρισης κινδύνου.....	11
2.8 Πρότυπα διαχείρισης κινδύνων.....	12
2.9 Στρατηγικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων.....	13
2.10 Προσέγγιση διαχείρισης κινδύνου	14
Κεφάλαιο 3: Διαχείριση κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος	15
3.1 Είναι η διαχείριση κινδύνου μέρος του εσωτερικού ελέγχου	15
3.2 Η αλληλουχία διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος της επιχείρηση.....	18
3.3 Παγκόσμιες προοπτικές διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου	19
3.4 Οι πέντε συνιστώσες του Πλαισίου της COSO	20
Κεφάλαιο 4: Εξωτερικός έλεγχος	23
4.1 Εισαγωγή	23
4.2 Εισαγωγή Έννοια Εξωτερικού Ελέγχου	23
4.3 Νομοθετικό Πλαίσιο	23
4.4 Θεσμικό Πλαίσιο Εξωτερικού Ελέγχου.....	29
4.5 Είδη Εξωτερικού Ελέγχου	30
4.6 Μέθοδοι Εξωτερικού Ελέγχου.....	32
Κεφάλαιο 5: Διαδικασία εξωτερικού ελέγχου	36
5.1 Εισαγωγή	36

5.2 Διαδικασία Εξωτερικού Ελέγχου.....	36
5.3 Σχεδιασμός Ελέγχου	37
5.4 Εκθέσεις Ελέγχου	47
5.5 Εταιρίες Που Υπάγονται Υποχρεωτικά στον Εξωτερικό Έλεγχο.....	49
Κεφάλαιο 6: Συμπεράσματα, περιορισμοί και προτάσεις για μελλοντική έρευνα	51
6.1 Συμπεράσματα	51
6.2 Περιορισμοί έρευνας.....	52
6.3 Προτάσεις για μελλοντική έρευνα	52
Βιβλιογραφία	54
1. Ελληνική βιβλιογραφία.....	54
2. Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία.....	54
3. Ηλεκτρονική	55

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγικά

Ο εξωτερικός και εσωτερικός έλεγχος αποτελούν δύο καίριες πτυχές της διαχείρισης και της λειτουργίας ενός οργανισμού ή μιας επιχείρησης. Αμφότερες οι διαδικασίες συμβάλλουν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας, της αποτελεσματικότητας και της συμμόρφωσης προς τους κανόνες και τις προδιαγραφές που διέπουν τον οργανισμό, καθώς και στην αναγνώριση και τη διόρθωση προβλημάτων που μπορεί να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα και την αποτελεσματικότητα του.

Ο εξωτερικός έλεγχος αναφέρεται στην αξιολόγηση και την επιβεβαίωση των οικονομικών δηλώσεων και των λογιστικών διαδικασιών ενός οργανισμού από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές. Ο σκοπός αυτού του είδους του ελέγχου είναι να εξασφαλίσει την εγκυρότητα και την αξιοπιστία των οικονομικών πληροφοριών που παρουσιάζονται στους επενδυτές, τους δανειστές και τους εξωτερικούς ενδιαφερόμενους.

Από την άλλη πλευρά, ο εσωτερικός έλεγχος αναφέρεται στο σύνολο των διαδικασιών, των ελέγχων και των μέτρων που υιοθετεί ένας οργανισμός για να διασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία του, την προστασία των περιουσιακών του στοιχείων, καθώς και τη συμμόρφωσή του προς τις εσωτερικές πολιτικές, τους κανονισμούς και τις διαδικασίες που έχει θεσπίσει.

Και οι δύο αυτές μορφές ελέγχου παίζουν έναν ζωτικό ρόλο στη διασφάλιση της διαφάνειας, της εμπιστοσύνης των ενδιαφερομένων και της βιωσιμότητας των οργανισμών. Η παρούσα εργασία εξετάζει αναλυτικά τη φύση, τους σκοπούς και τις διαδικασίες του εξωτερικού και εσωτερικού ελέγχου, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των οργανισμών. Επίσης, αναλύει τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ των εξωτερικών και εσωτερικών ελεγκτών στην ενίσχυση της εφαρμογής αποτελεσματικών ελέγχων και τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του οργανισμού.

Μέσα από την παρούσα διπλωματική επιδιώκεται η ανάλυση και αποσαφήνιση των δύο αυτών ξεχωριστών τύπων ελέγχου. Πιο συγκεκριμένα, στόχος της παρούσας διπλωματικής αποτελεί η παρουσίαση του εξωτερικού και εσωτερικού ελέγχου και η ανάλυση των ευθυνών, διαδικασιών και μεθόδων που ακολουθούν οι εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές.

1.2 Σκοπός

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η ανάλυση και παρουσίαση της χρησιμότητας και του ρόλου του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου. Επιπλέον, στην εργασία αυτή αποσαφηνίζονται οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες των εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών, καθώς και ο ρόλος του κάθε ελεγκτή στην επισκόπηση της τήρησης των εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας και στην προάσπιση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου των εταιρειών.

1.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που καλείται η έρευνα αυτή να απαντήσει είναι:

1. Τι είναι ο εσωτερικός έλεγχος και ποιος ο ρόλος του εσωτερικού ελεγκτή;
2. Πως συνδέεται ο εσωτερικός έλεγχος με τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων;
3. Τι είναι ο εξωτερικός έλεγχος και ποιος ο ρόλος του εξωτερικού ελεγκτή;
4. Ποια η διαδικασία του εξωτερικού ελέγχου και πως συμβάλει στην παροχή διαβεβαιώσεων στις εταιρείες;

Κεφάλαιο 2: Εσωτερικός έλεγχος

2.1 Ορισμός Εσωτερικού Ελέγχου

Η έννοια του εσωτερικού ελέγχου έχει λάβει πολλούς ορισμούς. Ο όρος εσωτερικός έλεγχος δεν αναφέρεται μόνο στις διαδικασίες που εφαρμόζει το προσωπικό για τη διενέργεια ενός ελέγχου, αλλά ολόκληρο το λογιστικό σύστημα που περιγράφει τις συναλλαγές και τα συστήματα (Drogalas, Fotiadis & Soubeniotis, 2005). Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου σημαίνει ένα οργανωμένο και κατάλληλα δομημένο πλέγμα λειτουργιών και διαδικασιών που καθιερώνει ένας οργανισμός για την προστασία των συμφερόντων του.

Ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι ένα οργανωτικό σχέδιο σε όλες τις πτυχές. Ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι μια ζωντανή λειτουργία που μεταδίδει όλα τα μηνύματα, τις εντολές και τις αντιδράσεις στη διοίκηση όλων των ιεραρχικών επιπέδων. Σύμφωνα με τους Cook και Winkle το σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι σαν ένα νευρικό σύστημα ενός ανθρώπινου οργανισμού. Ο εσωτερικός έλεγχος μεταφέρει εντολές από τη διοίκηση και αντιδράσεις προς τη διοίκηση, ενώ συνδέεται άμεσα με την οργανωτική δομή και με τους γενικούς κανόνες της εταιρικής λειτουργίας (Drogalas, Fotiadis & Soubeniotis, 2005).

Η αναγκαιότητα, η πληρότητα, το μέγεθος και η έκταση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου καθορίζονται από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, την πολυπλοκότητα του αντικειμένου της εκμετάλλευσης και των συναλλαγών, την κατάρτιση και την εξειδίκευση των εργαζομένων, καθώς και μια σειρά άλλων παραγόντων. Η ύπαρξη ενός οργανωμένου συστήματος εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει ότι η διοίκηση διενεργείται ορθά, μέσω των εγγυήσεων που παρέχει το ίδιο το σύστημα εσωτερικού ελέγχου. Οι εγγυήσεις αυτές αναφέρουν πως το σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι αποτελεσματικό, δηλαδή ότι λειτουργεί σωστά και συμβάλλει αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της διοίκησης (Παπαστάθης, 2003).

2.2 Είδη εσωτερικού ελέγχου

Υπάρχουν τρεις κύριες κατηγορίες ελέγχων. Παρακάτω αναλύονται τα κύρια χαρακτηριστικά των κατηγοριών αυτών:

- ◆ **Οικονομικός έλεγχος:** Οι οικονομικοί έλεγχοι αποσκοπούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των οικονομικών οντοτήτων, με στόχο τον εντοπισμό σφαλμάτων και παρατυπιών που δεν αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Ο έλεγχος διασφαλίζει τα περιουσιακά στοιχεία της οντότητας και τα συμφέροντα της οντότητας.
- ◆ **Διοικητικός έλεγχος:** Ο διοικητικός έλεγχος αναφέρεται σε ελέγχους που ασκούνται επί της διοίκησης και της ανώτερης διοίκησης μιας οντότητας. Σκοπός τους είναι ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας της εργασίας της διοίκησης και των στελεχών.
- ◆ **Λειτουργικοί έλεγχοι:** Ο κύριος στόχος των λειτουργικών ελέγχων είναι να ελέγξουν τις λειτουργίες της επιχείρησης και κατά πόσο αυτές είναι αποτελεσματικές. Αυτοί οι έλεγχοι αποσκοπούν στο να βελτιστοποιήσουν τις λειτουργίες των επιχειρηματικών μονάδων και να ελέγξουν την επάρκεια των λειτουργιών των εταιρειών και του προσωπικού σε κάθε θέση.

2.3 Σκοπός εσωτερικού ελέγχου

Οι εσωτερικοί έλεγχοι έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τη διοίκηση να εντοπίσει λάθη και παραλείψεις, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητα της επιχείρησης. Αναλυτικότερα, ο εσωτερικός έλεγχος είναι ένα σημαντικό εργαλείο για να βοηθήσει τη διοίκηση να επιτύχει τους ακόλουθους στόχους και να αξιολογεί και να μετρά την αποτελεσματικότητά αυτών.

Δίνει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να αξιοποιεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους διαθέσιμους πόρους. Μεγιστοποιεί τη χρήση των ανθρώπινων πόρων και διαφυλάσσει τα περιουσιακά στοιχεία. Θέτει κανόνες επιχειρηματικής ηθικής και διαχειρίζεται τους επιχειρηματικούς κινδύνους.

Η διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων αναφέρεται στον προσδιορισμό των μειονεκτημάτων και των αδυναμιών, εξασφαλίζοντας το κατάλληλο καταμερισμό των ευθυνών και εντοπίζοντας και αποκαθιστώντας τις διοικητικές αδυναμίες.

2.4 Αρχές εσωτερικού ελέγχου

Οι βασικές αρχές του εσωτερικού ελέγχου εφαρμόζονται τόσο σε μεγάλες όσο και σε μικρές επιχειρήσεις. Κάθε εταιρεία χρειάζεται κάποιο σύστημα ελέγχου ως μέσο προστασίας των περιουσιακών της στοιχείων και διασφάλισης της αξιοπιστίας της, αποσκοπώντας συνήθως στην πρόληψη ή την ανίχνευση (Bradford, 2012).

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η πρώτη αρχή του εσωτερικού ελέγχου που πρέπει να τηρούν όλοι οι διευθυντές επιχειρήσεων είναι η φυσική προστασία και ασφάλεια του προσωπικού, των εργαζομένων και των περιουσιακών στοιχείων. Αυτό ξεκινά με βασικά μέτρα ασφαλείας, όπως η περίφραξη, ο φωτισμός, οι κλειδαριές των θυρών και η βιντεοσκόπηση. Το εσωτερικό πρέπει να είναι σχεδιασμένο ώστε να παρέχει ασφάλεια και διαχωρισμό από τους εξωτερικούς χώρους. Αυτό περιλαμβάνει τα λογιστικά τμήματα, τους αποθηκευτικούς χώρους όπου αποθηκεύονται μετρητά και προετοιμάζονται για κατάθεση. Το αρχικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, πρέπει να σχεδιαστεί από την αρχή και σύμφωνα με τις ανάγκες της επιχείρησης.

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Μία ακόμη βασική αρχή του προληπτικού εσωτερικού ελέγχου είναι ο διαχωρισμός των καθηκόντων. Για παράδειγμα, το πρόσωπο που λαμβάνει την πληρωμή μπορεί να μην προετοιμάζει τις καταθέσεις ή να τις τοποθετεί στους λογαριασμούς εισπρακτέων. Οι υπάλληλοι που χειρίζονται τις αγορές δεν πρέπει να χειρίζονται τους πληρωτέους λογαριασμούς. Επίσης, οι υπάλληλοι μισθοδοσίας και οι χρονομέτρες δεν θα πρέπει να εγκρίνουν πληρωμές ή να συντάσσουν μισθοδοσία, ούτε θα πρέπει να εγκρίνουν πληρωμές ή να γράφουν επιταγές μισθοδοσίας. Οι περισσότεροι προληπτικοί έλεγχοι ακολουθούν αυτή την αρχή της κοινής λογικής, βασίζονται στο διαχωρισμό για την αποφυγή προφανών ευκαιριών για απάτη. Μπορούν να προστεθούν επιπλέον έλεγχοι με βάση την πολυπλοκότητα ή την ειδική οργανωτική πολιτική.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ο ορισμός του εσωτερικού ελέγχου υπερβαίνει την απλή χρηματοοικονομική λογιστική και την εποπτεία βασικών θεμάτων ασφαλείας. Το Ελεγκτικό Συμβούλιο ορίζει τον εσωτερικό έλεγχο ως "ένα σύστημα εύλογης διασφάλισης της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας". Ο εσωτερικός έλεγχος είναι ένα σύστημα που παρέχει εύλογη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της εγκυρότητας των λειτουργιών, της αξιοπιστίας των

οικονομικών αποτελεσματικότητας των λειτουργιών και της αξιοπιστίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Όλες οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, θα πρέπει να συμμορφώνονται με ορισμένους νόμους και κανονισμούς. Αυτό ανοίγει νέους τομείς για την ανάπτυξη ελέγχων, όπως αυτό για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς που αφορούν ειδικά έναν συγκεκριμένο βιομηχανικό κλάδο.

2.5 Έννοια του κινδύνου

Η έννοια του κινδύνου (Atkinson, 2003) άρχισε να αναπτύσσεται σταδιακά από τους μαθηματικούς στα μέσα του 17ου αιώνα. Τα Οι Λίβυοι της εποχής εκείνης αναφέρονταν ουσιαστικά σε πιθανότητες που σχετίζονταν με πιθανά κέρδη ή απώλειες. Τον 18ο αιώνα, η έννοια του κινδύνου εμφανίστηκε στην ασφάλιση της ναυτιλίας. Τον 19ο αιώνα, η έννοια του κινδύνου εισήχθη επίσημα στα οικονομικά.

Κοινό χαρακτηριστικό όλων των ορισμών του κινδύνου είναι η αβεβαιότητα του αποτελέσματος. (Karamani, 2008). Με τον όρο επιδημικό κίνδυνο νοείται κάθε γεγονός που μπορεί να επιφέρει αστάθεια σε μια οικονομική μονάδα και να απειλήσει την κανονική της λειτουργία. Ο κίνδυνος περιλαμβάνει τόσο τους εσωτερικούς όσο και τους εξωτερικούς κινδύνους. Αναλυτικότερα, περιλαμβάνουν εκείνους που μπορούν να προβλεφθούν και εκείνους που δεν μπορούν να προβλεφθούν ή να ελεγχθούν από το εσωτερικό της επιχείρησης.

2.6 Ορισμός Επιχειρηματικού Κινδύνου

Η έννοια του κινδύνου (Φάκος Δ., 2008) σημαίνει γεγονότα που μπορεί να οδηγήσουν σε απώλειες για την επιχείρηση, όπως απώλειες κερδών ή ζημιές. Επιπλέον, σημαίνει γεγονότα που μπορεί να οδηγήσουν σε απώλειες για την επιχείρηση, όπως χαμένες ευκαιρίες λόγω ενεργειών που δεν έγιναν από τη διοίκηση της επιχείρησης. Το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών ορίζει τη διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου ως *«τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με την ασφάλεια των επιχειρήσεων, η οποία είναι μια από τις βασικές αρχές της οικονομίας»*.

Οι κίνδυνοι περιλαμβάνουν απειλές από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές. Με άλλα λόγια, οι κίνδυνοι ούτε προβλέπονται και διαχειρίζονται άμεσα από τις οικονομικές μονάδες ούτε

προβλέπονται και επηρεάζονται από εξωτερικούς παράγοντες. Οφείλονται αποκλειστικά σε εξωτερικούς παράγοντες.

Η διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων είναι μια συνεχής διαδικασία που αναλαμβάνεται σε ολόκληρη την επιχείρηση για τον εντοπισμό απειλών. Με τον τρόπο αυτό, οι επιχειρήσεις έχουν άφθονες ευκαιρίες να προστατευτούν και να αποτρέψουν τις αρνητικές επιπτώσεις. Η παραπάνω διαδικασία είναι πολύ δύσκολη και συχνά αδύνατη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο ρυθμός των αλλαγών αυξάνεται, τόσο στο οικονομικό όσο και στο πολιτικό περιβάλλον, ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Ελλάδα, όπου η οικονομική κατάσταση είναι αφόρητη. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο ανταγωνισμός και οι απαιτήσεις των πελατών αυξάνονται και η αγορά έχει φθάσει σε ένα διεθνές επίπεδο (Frosick, 1997).

2.7 Αρχές διαχείρισης κινδύνου

Ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO) ορίζει τις ακόλουθες αρχές Διαχείρισης κινδύνων:

- Δημιουργία αξίας - Οι πόροι που δαπανώνται για τον μετριασμό των κινδύνων θα πρέπει να είναι μικρότεροι από τις συνέπειες της αδράνειας
- Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των διαδικασιών του οργανισμού
- Συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων
- Η αβεβαιότητα και οι παραδοχές αντιμετωπίζονται ρητά
- Να είναι μια οργανωμένη και δομημένη διαδικασία
- Να βασίζεται στις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες
- Να είναι προσαρμόσιμη
- Να λαμβάνει υπόψη τους ανθρώπινους παράγοντες
- Να είναι διαφανής και χωρίς αποκλεισμούς
- Να είναι δυναμική, επαναληπτική και να ανταποκρίνεται στις αλλαγές
- Να μπορούν να βελτιώνονται και να ενισχύονται συνεχώς
- Ανασκοπείται συνεχώς ή τακτικά.

2.8 Πρότυπα διαχείρισης κινδύνων

Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, διάφορες βιομηχανικές ενώσεις και κυβερνητικοί οργανισμοί έχουν επεκτείνει τους κανόνες κανονιστικής συμμόρφωσης που διέπουν τα σχέδια, τις πολιτικές και τις διαδικασίες διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου. Σε πολλούς κλάδους, τα διοικητικά συμβούλια υποχρεούνται να εξετάζουν και να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την επάρκεια των διαδικασιών διαχείρισης. Ως αποτέλεσμα, η ανάλυση κινδύνου, οι εσωτερικοί έλεγχοι και άλλα εργαλεία αξιολόγησης κινδύνων αποτελούν σημαντικά στοιχεία της επιχειρηματικής στρατηγικής (Rouse,2016).

Τα πρότυπα διαχείρισης κινδύνου έχουν αναπτυχθεί από διάφορους οργανισμούς, όπως το Αμερικανικό Ινστιτούτο Προτύπων και ο ISO. Τα πρότυπα αυτά επιτρέπουν στους οργανισμούς να εντοπίζουν συγκεκριμένες απειλές και να αξιολογούν τις εγγενείς ευπάθειές τους, σύμφωνα με τη στρατηγική του οργανισμού.

Για παράδειγμα, οι αρχές του ISO 31000 παρέχουν ένα πλαίσιο για τη μέγιστη δυνατή βελτίωση των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εταιρείες, ανεξάρτητα από το μέγεθος της επιχειρηματικής μονάδας ή τους στόχους της κάθε εταιρείας. Το ISO 31000 έχει σχεδιαστεί για να αυξήσει την πιθανότητα επίτευξης των στόχων και να βελτιώσει τον εντοπισμό των ευκαιριών και των απειλών. Πρόκειται για την αποτελεσματική κατανομή των πόρων και τη χρήση των πόρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων (Rouse, 2016).

Το ISO 31000 δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πιστοποίησης, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην παροχή καθοδήγησης σχετικά με τον τρόπο διεθνώς αναγνωρισμένα σημεία αναφοράς. Το ISO συνιστά τους ακόλουθους θεματικούς τομείς ή αρχές ως μέρος της συνολικής διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων:

- Οι διαδικασίες πρέπει να δημιουργούν αξία για τον οργανισμό.
- Πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των συνολικών διαδικασιών του οργανισμού. Πρέπει να είναι μια διαδικασία.
- Πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη συνολική διαδικασία λήψης αποφάσεων του οργανισμού. Διαδικασία λήψης αποφάσεων της εταιρείας.
- Πρέπει να αντιμετωπίζει ρητά την αβεβαιότητα.
- Πρέπει να είναι συστηματική και δομημένη.
- Πρέπει να βασίζεται στις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες.

- Πρέπει να είναι συμβατή με το σχέδιο.
- Θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους ανθρώπινους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των σφαλμάτων.
- Θα πρέπει να είναι διαφανής και περιεκτικός.
- Πρέπει να προσαρμόζεται στις αλλαγές.
- Θα πρέπει να παρακολουθείται συνεχώς και να βελτιώνεται συνεχώς.

Το ISO και παρόμοια πρότυπα έχουν αναπτυχθεί παγκοσμίως για να βοηθήσουν τους οργανισμούς να εφαρμόζουν συστηματικά τις βέλτιστες πρακτικές και να υποστηρίξουν την εφαρμογή πρακτικών διαχείρισης κινδύνων. Οι απώτεροι στόχοι αυτών των προτύπων είναι η καθιέρωση ενός κοινού πλαισίου και διαδικασιών για την αποτελεσματική εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης κινδύνων. Τα πρότυπα αυτά συχνά εγκρίνονται από διεθνείς ρυθμιστικούς φορείς ή ομάδες. Ταυτόχρονα, τα πρότυπα αυτά συμπληρώνονται και επικαιροποιούνται ώστε να αντικατοπτρίζουν τις ταχέως μεταβαλλόμενες πηγές επιχειρηματικού κινδύνου. Ωστόσο, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αντιμετώπιση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Η συμμόρφωση με αυτά τα πρότυπα είναι συνήθως εθελοντική, αλλά η συμμόρφωση μπορεί να απαιτείται από τις ρυθμιστικές αρχές του κλάδου ή από επιχειρηματικές συμβάσεις (Rouse, 2016).

2.9 Στρατηγικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων

Όλα τα σχέδια διαχείρισης κινδύνων ακολουθούν τα ίδια βήματα. Αποτελούν τη συνολική διαδικασία διαχείρισης κινδύνων, η οποία αναλύεται κατωτέρω:

- ❖ **Προσδιορισμός κινδύνων.** Η εταιρεία μπορεί να εντοπίσει συγκεκριμένους κινδύνους που μπορεί να την επηρεάσουν αρνητικά σε μια συγκεκριμένη διαδικασία ή έργο.
- ❖ **Ανάλυση κινδύνων.** Μόλις εντοπιστεί ένας συγκεκριμένος τύπος κινδύνου προσδιορίζεται η πιθανότητα εμφάνισής του και οι συνέπειές του. Σκοπός της ανάλυσης είναι να αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση της.
- ❖ **Εκτίμηση και αξιολόγηση των κινδύνων.** Μετά τον προσδιορισμό της συνολικής πιθανότητας εμφάνισης του κινδύνου και των συνολικών συνεπειών του, ο κίνδυνος αξιολογείται περαιτέρω. Η εταιρεία μπορεί στη συνέχεια να αποφασίσει, με βάση τη διάθεση ανάληψης κινδύνου, αν ο κίνδυνος είναι αποδεκτός και αν η εταιρεία μπορεί

να αποφασίσει αν θα αποδεχθεί τον κίνδυνο με βάση το βαθμό διάθεσης ανάληψης κινδύνου.

- ❖ **Μετριασμός του κινδύνου.** Σε αυτό το βήμα, η εταιρεία μπορεί να αξιολογεί τους υψηλότερους κινδύνους και διαμορφώνει ένα σχέδιο μετριασμού των κινδύνων. Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν διαδικασίες μετριασμού των κινδύνων, τακτικές πρόληψης των κινδύνων και σχέδια έκτακτης ανάγκης εάν ο κίνδυνος φτάσει στην ανάκαμψη.
- ❖ **Παρακολούθηση κινδύνων.** Μέρος του σχεδίου μετριασμού του κινδύνου περιλαμβάνει τη συνεχή παρακολούθηση και εντοπισμό νέων και υφιστάμενων κινδύνων. Η συνολική διαδικασία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει επίσης να επανεξετάζεται και να επικαιροποιείται ανάλογα με την περίπτωση.

2.10 Προσέγγιση διαχείρισης κινδύνου

Αφού εντοπιστούν οι ειδικοί κίνδυνοι της εταιρείας και εντοπιστούν οι ειδικοί κίνδυνοι της εταιρείας, ξεκινά η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων. Κατά τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων, υπάρχουν διαφορετικές στρατηγικές που μπορεί να υιοθετήσει μια εταιρεία σε σχέση με διαφορετικούς τύπους κινδύνων. Σε σχέση με τους διαφορετικούς τύπους κινδύνων, οι στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων που μπορεί να υιοθετήσει μια εταιρεία περιλαμβάνουν τα εξής:

- ❑ **Στρατηγικές αποφυγής,** αν και σπάνια είναι δυνατόν να εξαλειφθούν εντελώς όλοι οι κίνδυνοι, οι στρατηγικές αποφυγής αποσκοπούν στην εκτροπή όσο το δυνατόν περισσότερων κινδύνων από την απειλή.
- ❑ **Μείωση κινδύνου.** Η εταιρεία μπορεί να είναι σε θέση να μειώσει τον αντίκτυπο του κινδύνου στις εσωτερικές διαδικασίες της. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την προσαρμογή ορισμένων πτυχών του συνολικού σχεδίου έργου ή των διαδικασιών της εταιρείας ή με τη μείωση του πεδίου εφαρμογής της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.
- ❑ **Κοινή χρήση κινδύνου.** Μερικές φορές, οι συνέπειες ενός συγκεκριμένου κινδύνου μπορεί να μοιράζονται ή να κατανέμονται μεταξύ πολλών συμμετεχόντων σε ένα έργο ή μεταξύ ορισμένων συμμετεχόντων σε μία επιχείρηση. Οι κίνδυνοι μπορεί

επίσης να μοιράζονται με τρίτους, όπως οι προμηθευτές ή οι επιχειρηματικοί εταίροι. Αυτοί μπορεί να είναι ένας πωλητής ή ένας επιχειρηματικός εταίρος.

- ❑ **Διατήρηση κινδύνου.** Οι εταιρείες συχνά έχουν περισσότερα από τα προβλεπόμενα οφέλη του έργου, επειδή τα προβλεπόμενα οφέλη ενός έργου είναι μεγαλύτερα από το κόστος του δυνητικού κινδύνου.

Κεφάλαιο 3: Διαχείριση κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος

3.1 Είναι η διαχείριση κινδύνου μέρος του εσωτερικού ελέγχου

Υπάρχει μια πολύ σαφής σύνδεση μεταξύ του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνων. Σύμφωνα με πολλές μελέτες, οι δύο παραπάνω λειτουργίες είναι οι πιο βασικές λειτουργίες στις οικονομικές μονάδες. Μπορούμε να δούμε ότι αυτές οι δύο λειτουργίες συνεργάζονται άριστα μεταξύ τους.

Συμβούλιο της COSO (Επιτροπή Υποστηρικτικών Οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής) Treadway Commission), που ανατέθηκε από την Επιτροπή και δημοσιεύθηκε το 2004. Η έκδοση δημοσιεύθηκε το επόμενο έτος. Κατά την τελευταία δεκαετία, η δημοσίευση έχει ευρέως αποδεκτή από τους οργανισμούς στις πρωτοβουλίες τους για τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με τον εσωτερικό έλεγχο. Ωστόσο, την ίδια στιγμή, η πολυπλοκότητα των κινδύνων έχει αλλάξει, έχουν εμφανιστεί νέοι κίνδυνοι και τόσο το διοικητικό συμβούλιο όσο και τα ανώτερα διοικητικά στελέχη έχουν βελτιώσει την ευαισθητοποίηση και την εποπτεία της διαχείρισης. Ταυτόχρονα, υπάρχει ανάγκη για βελτιωμένη υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους κινδύνους.

Η παρούσα δημοσίευση είναι αναθεωρημένη έκδοση μιας δημοσίευσης του 2004. Εξέλιξη της διαχείρισης επιχειρηματικών κινδύνων και η ανάγκη των οργανισμών να βελτιώσουν την προσέγγισή τους στη διαχείριση κινδύνων. Αυτή η τελευταία έκδοση ασχολείται με την εξέλιξη της διαχείρισης επιχειρηματικών κινδύνων. Ενσωμάτωση με τη στρατηγική και την απόδοση, υπογραμμίζει τη σημασία της εξέτασης του κινδύνου. Ο εσωτερικός έλεγχος τονίζει τη σημασία της εξέτασης του κινδύνου τόσο στη διαδικασία καθορισμού της στρατηγικής όσο και στη διαχείριση της απόδοσης. Ουσιαστικά, ο εσωτερικός έλεγχος παρέχει εύλογη διασφάλιση ότι οι κίνδυνοι για την επίτευξη των στόχων του οργανισμού βρίσκονται σε αποδεκτό επίπεδο. Ο οργανωτικός στόχος της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι να διασφαλιστεί ότι η χρηματοοικονομική πληροφόρηση είναι απαλλαγμένη από ουσιώδεις παραλείψεις και σφάλματα.

Οι κίνδυνοι πρέπει να αναγνωρίζονται, να κατανοούνται από την άποψη ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν, να αξιολογούνται προτού καταγραφούν από τον εσωτερικό έλεγχο. Με αυτόν τον τρόπο δεν θα επηρεαστεί η εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας. Επίσης, δεν δίνει στους ενδιαφερόμενους μια λανθασμένη εικόνα για την εταιρεία. Ως αποτέλεσμα, μπορούν να εδραιώσουν μια ισχυρή θέση στον κλάδο (Marks, 2013).

Ακόμη και αν οι κίνδυνοι δεν αντιμετωπίζονται μπορούν να βοηθήσουν τους εσωτερικούς ελεγκτές στο έργο τους. Πιο συγκεκριμένα, δίνει τη δυνατότητα στον εσωτερικό έλεγχο να επικεντρωθεί στους κινδύνους και να τους αντιμετωπίσει σε αυτό το στάδιο. Το σημαντικό είναι να αντιμετωπιστούν το συντομότερο δυνατό, ώστε να μην προκαλέσουν ανεπανόρθωτα προβλήματα στο οικονομικό τμήμα. Δεν είναι σκόπιμο να ξεκινήσει η διαδικασία με κινδύνους. Η αρχή της διαδικασίας είναι ο καθορισμός των στόχων. Εάν τεθούν λάθος στόχοι είναι εξαιρετικά απίθανο ο οργανισμός να προσφέρει την καλύτερη δυνατή αξία. Οι κίνδυνοι, ή τουλάχιστον οι σημαντικοί κίνδυνοι, εντοπίζονται και αξιολογούνται σε σχέση με τους στόχους (Marks, 2013).

Το COSO έχει ένα πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου και ένα πλαίσιο επιχειρηματικών κινδύνων, αλλά το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνει μια διαδικασία για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των κινδύνων σε σχέση με τους στόχους. Στόχος του οργανισμού είναι μια προκαταρκτική απαίτηση. Ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί μέρος της διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της προσθήκης ή τροποποίησης των ελέγχων. Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί μέρος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί μέρος του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του COSO. Υπάρχουν κίνδυνοι στη στοχοθεσία, όπως η έλλειψη αξιόπιστων πληροφοριών για το ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Πληροφορίες σχετικά με αξιόπιστους ανταγωνιστές και την αγορά γενικότερα για τη διαχείριση αυτών των κινδύνων.

Υπάρχουν έλεγχοι για τη διαχείριση αυτών των κινδύνων, όπως η διασφάλιση της παροχής αξιόπιστων πληροφοριών σχετικά με τους ανταγωνιστές και την αγορά γενικά. Επίσης, δεν αναγνωρίζονται στο πλαίσιο του COSO, αλλά αυτό δεν τα καθιστά λιγότερο αληθή ή ουσιώδη. Κατά την αξιολόγηση της διαχείρισης κινδύνων και του εσωτερικού ελέγχου, είναι λάθος να αγνοούνται οι κίνδυνοι και οι έλεγχοι που σχετίζονται με τον καθορισμό των στόχων. Ωστόσο, η διαχείριση των κινδύνων και των ελέγχων που σχετίζονται με τον καθορισμό είναι ίσως το πιο σημαντικό, καθώς καθιερώνει την κατεύθυνση για τον οργανισμό στο σύνολό του (Marks, 2013).

Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνεπάγεται κινδύνους, αυτό συχνά παραβλέπεται και δεν αντιμετωπίζεται επαρκώς. Για παράδειγμα, οι κίνδυνοι είναι ότι τα βασικά στελέχη δεν λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους κατά τη λήψη αποφάσεων. Ένα άλλο είναι, είναι ότι οι πληροφορίες που χρησιμοποιούνται στις εκτιμήσεις κινδύνων είναι λανθασμένες, για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων. Υπάρχουν κίνδυνοι για τη λειτουργία των επιχειρήσεων, όπως η αδυναμία διατήρησης. Αυτοί αντιμετωπίζονται με έμμεσους ελέγχους σε επίπεδο οντότητας, οι οποίοι αποτελούν στοιχεία του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου. Συνιστώσες του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, όπως το περιβάλλον ελέγχου, η πληροφόρηση, η επικοινωνία και η παρακολούθηση, οι οποίες αντιμετωπίζονται από έμμεσους ελέγχους σε επίπεδο οντότητας. Αυτά είναι το περιβάλλον ελέγχου, η πληροφόρηση και η επικοινωνία, η παρακολούθηση κ.λπ.

Τελικά, θεωρητικά, δεν έχει καμία σημασία αν ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί μέρος της διαχείρισης κινδύνων ή το αντίστροφο. Αυτό που έχει σημασία είναι να γίνει κατανοητή η σχέση μεταξύ όλων αυτών των δραστηριοτήτων και να τις χειρίζεται ο οργανισμός κατάλληλα.

Υπάρχουν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται προκειμένου ο εσωτερικός έλεγχος και η διαχείριση κινδύνων να αλληλοεπιδρούν σωστά. Υπάρχουν ορισμένες βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται:

1. Θα πρέπει να καθοριστεί η σχέση μεταξύ των στόχων του έργου, των ελέγχων και της διαχείρισης των κινδύνων για τους στόχους αυτούς και οι εσωτερικοί έλεγχοι για τη διαχείριση των κινδύνων αυτών σε αποδεκτό επίπεδο.
2. Προκειμένου να καθοριστούν οι στόχοι, είναι σημαντικό να εντοπιστούν και να κατανοηθούν οι κίνδυνοι. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι είναι σημαντικό να επιτευχθεί μέσω του αποτελεσματικού εσωτερικού ελέγχου.
3. Ο σκοπός του οργανισμού είναι πολύ θεμελιώδης, είναι η δημιουργία ενός αποτελεσματικού συνόλου διαδικασιών για να εντοπίζει, να κατανοεί και να αξιολογεί τους κινδύνους για τον καθορισμό και την επίτευξη των στόχων.
4. Να καθορίσει επίσης τους κινδύνους που συνδέονται με τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων, καθώς και η αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τα επίπεδα ανοχής. Η διαχείριση κινδύνων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της λειτουργίας του οργανισμού και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της λήψης αποφάσεων σε καθημερινό επίπεδο.

5. Εξίσου σημαντικό είναι να διασφαλιστεί ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι είναι σωστοί, αποτελεσματικοί και αποδοτικοί. Η διαχείριση κινδύνων περιλαμβάνει τον καθορισμό στόχων, τον εντοπισμό και την αξιολόγηση και την επίτευξη των στόχων. Για να γίνει αυτό, είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει την κατανόηση και, κατά περίπτωση, την αντιμετώπιση των κινδύνων για τη λειτουργία των εσωτερικών ελέγχων.
6. Τέλος, να καθοριστεί ένα αποτελεσματικό πλαίσιο για την οικονομικήμονάδα.

3.2 Η αλληλουχία διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικός έλεγχος της επιχείρησης

Οι οργανισμοί αντιμετωπίζουν μια σειρά από αβέβαιους εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους. Αυτή η αβεβαιότητα μπορεί να είναι θετικοί κίνδυνοι (ευκαιρίες) ή αρνητικοί κίνδυνοι (απειλές). Η διαχείριση κινδύνων επικεντρώνεται στον εντοπισμό των απειλών και των ευκαιριών, ενώ ο εσωτερικός έλεγχος βοηθά στην αντιμετώπιση των απειλών και των ευκαιριών. Η καλή διαχείριση κινδύνων και οι εσωτερικοί έλεγχοι μπορούν να βοηθήσουν έναν οργανισμό να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με το επίπεδο κινδύνου που είναι διατεθειμένος να αναλάβει ο οργανισμός και να εφαρμόσει τους απαραίτητους ελέγχους για την αποτελεσματική επιδίωξη των στόχων του. Ως εκ τούτου, η διαχείριση κινδύνων και ο εσωτερικός έλεγχος αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διακυβέρνησης, της διαχείρισης και της λειτουργίας ενός οργανισμού. Οι επιτυχημένοι οργανισμοί ενσωματώνουν αποτελεσματικές δομές και διαδικασίες διακυβέρνησης. Η διαχείριση κινδύνων και ο εσωτερικός έλεγχος εστιάζουν στην απόδοση όλων των επιπέδων του οργανισμού και όλων των λειτουργιών του.

Ωστόσο, η διαχείριση κινδύνων και οι εσωτερικοί έλεγχοι δεν αφορούν μόνο την ικανοποίηση των αναγκών της επιχείρησης. Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό και την επίτευξη των οργανωτικών στόχων, να δημιουργούν, να ενισχύουν και να προστατεύουν την αξία των ενδιαφερομένων μερών. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται να καθοδηγήσει και να υποστηρίξει τα άμεσα και έμμεσα ενδιαφερόμενα μέρη της επιχείρησης (διοικητικό συμβούλιο, εποπτικό συμβούλιο και εποπτικό όργανο).

3.3 Παγκόσμιες προοπτικές διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου

Η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση καταδεικνύει σαφώς ότι οι οικονομίες και οι αγορές παγκοσμιοποιούνται όλο και περισσότερο και οι χρηματοπιστωτικές κρίσεις γίνονται όλο και πιο σοβαρές. Τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα πρέπει να εξετάζονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Επιπλέον, η διαχείριση κινδύνων και ο εσωτερικός έλεγχος απαιτούν μια ευρύτερη προοπτική. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι συχνά επηρεάζονται από πολλές μεταβλητές επί των οποίων ο οργανισμός δεν έχει άμεσο έλεγχο.

Σύμφωνα με συνεντεύξεις με 25 κορυφαίους ηγέτες επιχειρήσεων που διεξήγαγε η IFAC (Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών) που συνοψίζονται στο "IntegratingtheBusinessReportingSupplyChain", η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση κατέδειξε ανακριβείς ή αναποτελεσματικές πρακτικές διαχείρισης, ιδιαίτερα σε ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Πολλά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα επικεντρώθηκαν υπερβολικά στους ελέγχους της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και δεν κατανόησαν πλήρως τους κινδύνους στους οποίους ήταν εκτεθειμένα. Στην πραγματικότητα, πολλοί, αν όχι οι περισσότεροι, από τους κινδύνους προέρχονταν από άλλους τομείς. Πολλοί από τους κινδύνους περιελάμβαναν τις λειτουργίες και το εξωτερικό περιβάλλον.

Κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση κινδύνων και τον εσωτερικό έλεγχο θα πρέπει να ενσωματωθούν σε ένα ολοκληρωμένο σύνολο κατευθυντήριων γραμμών. Οι κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν αναπόσπαστο μέρος ενός αποτελεσματικού συστήματος διακυβέρνησης και θα πρέπει να αναπτυχθούν ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές. Η IFAC διευκολύνει έναν παγκόσμιο διάλογο σε συνεργασία με τους εκδότες προτύπων, οδηγιών και πλαισίων στους τομείς της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων και του εσωτερικού ελέγχου για την ενίσχυση της ευθυγράμμισης με το διεθνές πεδίο.

3.4 Οι πέντε συνιστώσες του Πλαισίου της COSO

Πηγή : info.knowledgeleader.com

Το 1992, η Επιτροπή Χορηγών Οργανισμών της Επιτροπής Treadway (COSO) ανέπτυξε ένα μοντέλο αξιολόγησης του εσωτερικού ελέγχου. Το μοντέλο υιοθετήθηκε ως το γενικά αποδεκτό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου και αναγνωρίστηκε ευρέως ως το καθοριστικό κριτήριο με το οποίο οι οργανισμοί αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου τους (Charlies-Cruise, 2017).

Το μοντέλο COSO έχει εφαρμοστεί πλήρως στις χρηματοοικονομικές μεταβολές μέχρι σήμερα. Ο εσωτερικός έλεγχος ορίζεται ως μια λειτουργία που εκτελείται από το διοικητικό συμβούλιο, τη διοίκηση και το λοιπό προσωπικό μιας επιχείρησης και αποσκοπεί στην παροχή εύλογης διασφάλισης σχετικά με την επίτευξη των στόχων στους ακόλουθους τομείς Ορίζεται ως:

- Αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων
- Αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης
- Συμμόρφωση με τους εφαρμοστέους νόμους και κανονισμούς

Υπάρχουν πέντε βασικά στοιχεία που αποσκοπούν στην αποτελεσματικότητα. Τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, την αποφυγή των επιχειρηματικών κινδύνων και να υποστηρίζουν την επίτευξη της αποστολής, της στρατηγικής και των σχετικών επιχειρηματικών στόχων της εταιρείας. Υποστηρίζει την επίτευξη των ακόλουθων στόχων.

1. Περιβάλλον ελέγχου

- Ακεραιότητα και ηθικές αξίες
- Δέσμευση για επάρκεια
- Διοικητικό συμβούλιο και επιτροπή ελέγχου
- Φιλοσοφία διαχείρισης και τύπος λειτουργίας
- Οργανωτική δομή □ Ανάθεση αρμοδιοτήτων και ευθυνών
- Πολιτικές και διαδικασίες προσωπικού

2. Αξιολόγηση κινδύνου

- Εταιρικοί στόχοι
- Στόχοι σε επίπεδο διαδικασιών
- Προσδιορισμός και ανάλυση κινδύνων
- Διαχείριση αλλαγών

3. Δραστηριότητες ελέγχου

- Πολιτικές και διαδικασίες
- Ασφάλεια (εφαρμογή και δίκτυο)
- Διαχείριση αλλαγών εφαρμογών
- Επιχειρησιακή συνέχεια/backup
- Εξωτερική ανάθεση

4. Ενημέρωση και επικοινωνία

- Ποιότητα των πληροφοριών
- Αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας

5. Παρακολούθηση

- Ατομικές κριτικές
- Έκθεση ελλείψεων

Θέτουν τα θεμέλια για υγιή εσωτερικό έλεγχο μέσω μιας κουλτούρας που δίνει έμφαση στη λογοδοσία για τους ελέγχους. Οι διάφοροι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η εταιρεία εντοπίζονται και αξιολογούνται σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις λειτουργίες του οργανισμού.

Επιπλέον, οι διαχειριστικές δραστηριότητες και άλλοι μηχανισμοί έχουν σχεδιαστεί για να προλαμβάνουν την αντιμετώπιση και τον μετριασμό των βασικών κινδύνων. Οι πληροφορίες

που είναι κρίσιμες για τον εντοπισμό των κινδύνων και την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων και στόχων κοινοποιούνται μέσω καθιερωμένων διαύλων, προς τα πάνω, προς τα κάτω και σε ολόκληρη την εταιρεία. Το σύνολο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου παρακολουθείται συνεχώς και τα ζητήματα αντιμετωπίζονται εγκαίρως.

Κεφάλαιο 4: Εξωτερικός έλεγχος

4.1 Εισαγωγή

Ο κύριος στόχος ενός εξωτερικού ελέγχου είναι ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών. Αυτές οι καταστάσεις περιλαμβάνουν πράγματα όπως ο ισολογισμός και η κατάσταση κερδών και ζημιών. Ο έλεγχος γίνεται από ελεγκτές που δεν ανήκουν στην εταιρεία. Μετά τον έλεγχο συντάσσουν έκθεση που επισυνάπτεται στον ισολογισμό και δημοσιοποιείται. Σε αυτότοκεφάλαιο, θα μιλήσουμε για το:

- ❖ τι είναι ο εξωτερικός έλεγχος,
- ❖ τους νόμους και τους οργανισμούς που εμπλέκονται στον εξωτερικό έλεγχο,
- ❖ τους διαφορετικούς τύπους εξωτερικού ελέγχου και πώς γίνεται.

4.2 Εισαγωγή Έννοια Εξωτερικού Ελέγχου

Ένας εξωτερικός έλεγχος είναι όταν κάποιος που δεν είναι μέλος μιας εταιρείας έρχεται να ελέγξει τα οικονομικά του. Αυτό το άτομο είναι ανεξάρτητο, πράγμα που σημαίνει ότι δεν είναι επίσημα συνδεδεμένο με την εταιρεία που ελέγχει. Φροντίζουν η εταιρεία να ακολουθεί όλους τους κανόνες και να κάνει τα πράγματα δίκαια.

Ο εξωτερικός ελεγκτής πρέπει να είναι πολύ καλός στη δουλειά του και να έχει μεγάλη εμπειρία. Πρέπει επίσης να είναι σίγουροι, δημιουργικοί, εργατικοί και καλοί στην ομιλία και τη γραφή.

4.3 Νομοθετικό Πλαίσιο

Ο τρόπος με τον οποίο εργάστηκαν και οργανώθηκαν οι ελεγκτές στην Ελλάδα άλλαξε με την πάροδο του χρόνου. Μπορούμε να χωρίσουμε αυτές τις αλλαγές σε τρεις διαφορετικές περιόδους:

Από τα έτη 1920 έως το 1956, υπήρχε μια ομάδα που ονομαζόταν ενόρκιοι λογιστές. Έκαναν ειδική δουλειά, αλλά δεν ξέρουμε ακριβώς ποια ήταν αυτή η δουλειά γιατί δεν είχε ανοίξει ακόμα.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, υπήρχαν κανόνες για το πώς έπρεπε να ελέγχονται οι εταιρείες, αλλά δεν ήταν πολύ αυστηροί. Αυτό σήμαινε ότι οι άνθρωποι που έλεγξαν τις εταιρείες δεν ήταν πάντα πολύ καταρτισμένοι ή επαγγελματίες. Θα μπορούσαν να επιλεγούν από οποιοδήποτε επάγγελμα και δεν χρειάζονταν κάποια ειδική εκπαίδευση. Επίσης, τα άτομα που έλεγξαν τις εταιρείες επιλέχθηκαν και πληρώθηκαν από τα άτομα που διοικούσαν την εταιρεία, επομένως δεν ήταν πάντα ανεξάρτητοι και μπορεί να μην έδιναν δίκαιη αξιολόγηση.

Από το 1957 έως το 1992, υπήρχε μια ομάδα που ονομαζόταν Συμβούλιο Ορκωτών Λογιστών που έκανε σημαντική δουλειά.

Για να βοηθήσει να γίνουν τα πράγματα καλύτερα και οργανωμένα, η κυβέρνηση δημιούργησε μια ομάδα που ονομάζεται Συμβούλιο Ορκωτών Λογιστών. Άρχισαν να εργάζονται στις 19 Νοεμβρίου 1956. Η κυβέρνηση έδωσε σε αυτήν την ομάδα τη δουλειά να παρακολουθεί τα χρήματα για μεγάλες και στη συνέχεια μικρές και μεσαίες εταιρείες. Έφτιαξαν κάποιους σημαντικούς κανόνες για να βοηθήσουνσε αυτό:

- ❖ Ο Νόμιμος Ελεγκτής είναι ένα άτομο που ελέγχει και βεβαιώνεται ότι όλα γίνονται σωστά στα οικονομικά αρχεία μιας εταιρείας. Τους επιλέγει κάποιος υπεύθυνος και πληρώνονται για τη δουλειά τους.
- ❖ Το Εποπτικό Συμβούλιο του Φορέα ήταν μια ομάδα σημαντικών ανθρώπων που επέλεξε η Πολιτεία. Συμμετείχαν καθηγητές της Πανεπιστημιακής Σχολής και μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αυτή η ομάδα είχε σημαντικές δουλειές και καθήκοντα να κάνει:
 1. Χρειαζόμασταν να βρούμε νέους ανθρώπους για να ενταχθούν στην ομάδα μας, οπότε αναζητήσαμε πρόσφατους αποφοίτους κολεγίου που σπούδασαν οικονομικά. Πάντα επιλέγαμε αυτά τα νέα μέλη ζητώντας τους να υποβάλουν τις αιτήσεις τους και να επιλέξουν το καλύτερο.
 2. Υλοποίηση προαγωγών και άσκηση πειθαρχικής εξουσίας.
 3. Καθορισμός του ύψους των πάγιων μηνιαίων εισφορών των μελών απότοσώμα.
 4. Καθορισμός αμοιβών για κάθε εξέταση.
- ❖ Η Διευθύνουσα Επιτροπή, αποτελούμενη από άτομα που επέλεξε η Βουλή, ήταν υπεύθυνη για σημαντικά πράγματα στη δουλειά.

- ❖ Έφτιαξαν κανόνες που λένε ότι οι Ορκωτοί Λογιστές δεν μπορούν να έχουν δουλειές ή να κάνουν δουλειά που μπορεί να τους δυσκολέψει να κάνουν καλά την κύρια δουλειά τους.
- ❖ Είχαν πολύ σημαντικούς κανόνες για το πώς πρέπει να συμπεριφέρεται και τι είδους άνθρωπος πρέπει να είναι. Ήθελαν να είναι καλός και έντιμος άνθρωπος και να έχει τις κατάλληλες δεξιότητες και γνώσεις.

Τα πράγματα που αναφέρθηκαν προηγουμένως διασφάλισαν ότι αυτή η οργάνωση θα μπορούσε να κάνει πράγματα από μόνη της. Ένα σημαντικό άτομο που ονομάζεται Ορκωτός Λογιστής συμφώνησε ότι αυτό ήταν αλήθεια και έκαναν πολύ σημαντική δουλειά για 36 χρόνια.

Το SOL δημιούργησε μια ομάδα στην οποία ανήκαν όλα τα μέλη και είχαν ένα ιδιαίτερο είδος σχέσης που ήταν σαν νόμος, όχι σαν μια κανονική δουλειά.

Στην περίοδο από το έτος 1993 έως σήμερα

Το 1992, η κυβέρνηση αποφάσισε ότι η Ελλάδα πρέπει να έχει τον ίδιο τύπο συστήματος ελέγχου με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έφτιαξαν έναν νόμο που λέγεται Π.Δ. 226/1992 που δημιούργησε μια ομάδα με την ονομασία Βουλή Ορκωτών Ελεγκτών. Ο νόμος αυτός θέτει επίσης κανόνες για να γίνει ο Ορκωτός Ελεγκτής:

1. Το Συμβούλιο Ορκωτών Λογιστών - Σ.Ο.Ε. είναι μια ομάδα ειδικών λογιστών που είναι πολύ καλοί στη δουλειά τους. Αργότερα ονομάστηκαν Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών Σ.Ο.Ε.Λ. Αυτοί οι ελεγκτές είναι πολύ σημαντικοί επειδή είναι ανεξάρτητοι και μπορούν να κάνουν τη δουλειά τους χωρίς καμία επιρροή από άλλους. Επίσης καταχωρούνται σε ειδικό δημόσιο βιβλίο για να δείξουν ότι είναι ικανοί και αξιόπιστοι.
2. Το Σώμα των Ορκωτών Ελεγκτών έχει διαφορετικά μέρη ή όργανα. Αυτές περιλαμβάνουν τη Γενική Συνέλευση, το Εποπτικό Συμβούλιο, το Επιστημονικό Συμβούλιο και το Πειθαρχικό Συμβούλιο.
3. Το Σώμα των Ορκωτών Ελεγκτών αποτελείται από διαφορετικά είδη ελεγκτών, όπως Ορκωτούς Ελεγκτές, Βοηθούς Ορκωτούς Λογιστές και ασκούμενους.

Οι Ορκωτοί Λογιστές ερευνούν τα οικονομικά διαφορετικών εταιρειών και οργανισμών. Φροντίζουν να γίνονται όλα σωστά και να τηρούνται οι κανόνες. Είναι καταρτισμένοι και

υπεύθυνοι που εργάζονται με διαφάνεια για να διασφαλίσουν ότι τα ευρήματά τους είναι ακριβή και αξιόπιστα. Πρέπει να ακολουθούν ορισμένα διεθνή πρότυπα και νόμους για να κάνουν τη δουλειά τους.

Από το 1993 έως το 2004, τα άτομα που ελέγχουν και βεβαιώνονται ότι οι εταιρείες κάνουν σωστά τη λογιστική τους χρησιμοποίησαν κανόνες που είχαν δημιουργηθεί από μια ομάδα λογιστών. Αυτοί οι κανόνες ακολουθούσαν τις ίδιες ιδέες με τους κανόνες που χρησιμοποιούν οι λογιστές σε όλο τον κόσμο.

Το **2003**, δημιουργήθηκε με νόμο μια ομάδα που ονομάζεται Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης. Η δουλειά τους είναι να βεβαιωθούν ότι τα άτομα που ελέγχουν και εγκρίνουν τα οικονομικά αρχεία, που ονομάζονται Ορκωτοί Ελεγκτές, κάνουν καλή δουλειά. Έχουν επίσης τη δύναμη να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με το πώς πρέπει να γίνεται η λογιστική και να διασφαλίζουν ότι αυτοί οι κανόνες τηρούνται.

Από το **2005**, οι Ορκωτοί Λογιστές ακολουθούν ένα σύνολο κανόνων που ονομάζονται Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου.

Το **2008**, η Ελλάδα ψήφισε έναν νόμο που ονομάζεται Νόμος 3693 για να ακολουθεί την Οδηγία 2006/46/ΕΚ. Αυτός ο νόμος αφορούσε ορισμένα πράγματα που έπρεπε να είναι κοινά στην Ελλάδα όπως και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες:

- Οι κανόνες που πρέπει να τηρούνται για να επιτραπεί η άδεια για συγκεκριμένη εργασία
- Ειδικά τεστ για να εξεταστεί αν οι άνθρωποι γνωρίζουν και είναι ικανοί
- Μερικές φορές, ορισμένα άτομα δεν χρειάζεται να κάνουν τεστ ή να περάσουν από εκπαίδευση ή να συνεχίσουν να μαθαίνουν για τη δουλειά τους.
- Κάνοντας μια λίστα με άτομα που είναι πραγματικά καλοί στη διαχείριση των χρημάτων και την παρακολούθηση τους, ώστε όλοι να γνωρίζουν ότι μπορούν να τους εμπιστευτούν.
- Ακολουθώντας τους κανόνες του πώς να συμπεριφέρεσαι στη δουλειά σου, όπως να είσαι ειλικρινής και δίκαιος, που δημιούργησε μια ομάδα σημαντικών ανθρώπων.
- Ακολουθώντας τους κανόνες και τις οδηγίες για τον έλεγχο και τον έλεγχο των οικονομικών αρχείων που χρησιμοποιούνται σε όλο τον κόσμο.
- Πειθαρχική και αστικήευθύνη

Με τους νέους κανόνες, οι ελεγκτές επιτρέπεται να δημιουργούν τις δικές τους ελεγκτικές εταιρείες. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν αυτές οι εταιρείες:

- Τα άτομα που κάνουν έλεγχο πρέπει να είναι επιφορτισμένα με τη διαδικασία.
- Τα περισσότερα από τα άτομα που έχουν την εξουσία να ψηφίζουν και να λαμβάνουν αποφάσεις στην ελεγκτική εταιρεία είναι είτε ιδιώτες είτε εταιρείες που διαθέτουν ειδική άδεια για τη δουλειά τους.
- Οι περισσότεροι υπεύθυνοι πρέπει να είναι είτε άτομα είτε οργανισμοί και θα πρέπει να έχουν τα κατάλληλα προσόντα.
- Οι άνθρωποι ή οργανισμοί πρέπει να έχουν εντιμότητα. (Νεγκάκης Χ. Ταχυνάκης Π. 2013).

Η δουλειά του ποιοτικού εξωτερικού ελεγκτή είναι να ελέγχει εάν τα πράγματα γίνονται σωστά, ακολουθώντας συγκεκριμένους κανόνες και πρότυπα που χρησιμοποιούνται σε όλο τον κόσμο.

Η Δ.Π.Ε. Το 200 λέει ότι ένας ελεγκτής πρέπει να ελέγξει εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι ακριβείς και να δώσει τη γνώμη του για το εάν έγιναν σωστά. Πρέπει επίσης να συντάξουν μια έκθεση που να εξηγεί τα ευρήματά τους.

Η έκθεση του ελεγκτή πρέπει να είναι γραμμένη και να έχει τίτλο που να λέει ότι είναι η έκθεση ενός ανεξάρτητου ελεγκτή. Πρέπει επίσης να μιλήσει για συγκεκριμένα πράγματα που σχετίζονται με τη δουλειά που τους ανατέθηκε να κάνουν.

Επαγγελματική ανεξαρτησία

Οι άνθρωποι που ελέγχουν τα οικονομικά μιας εταιρείας και διασφαλίζουν ότι όλα είναι δίκαια και σωστά πρέπει να κάνουν τη δουλειά τους χωρίς να επηρεάζονται από τους ανθρώπους που διευθύνουν την εταιρεία. Αυτό είναι σημαντικό γιατί τους βοηθά να δώσουν μια ειλικρινή και δίκαιη αξιολόγηση της χρηματικής κατάστασης της εταιρείας, την οποία όλοι μπορούν να εμπιστευτούν.

Το ελεγκτικό γραφείο πρέπει να έχει κανόνες για να γνωρίζει αμέσως εάν κάποιος δεν είναι ειλικρινής και να μπορεί να παρέμβει και να διορθώσει το πρόβλημα. Αυτοί οι κανόνες πρέπει να αναφέρουν τι θα κάνει η εταιρεία σε αυτές τις περιπτώσεις:

- a) Όλοι οι ελεγκτές πρέπει να ενημερώσουν αμέσως τα αφεντικά τους εάν παρατηρήσουν προβλήματα ή κινδύνους που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ικανότητά τους να κάνουν τη δουλειά τους ανεξάρτητα.
- b) Πρέπει να ενημερώσετε αμέσως τα αφεντικά σας εάν βρείτε προβλήματα με το πώς κάνετε τη δουλειά σας και τι πρέπει να κάνετε. Στη συνέχεια θα κάνουν ό,τι χρειάζεται για να διορθώσουν τα προβλήματα και θα βεβαιωθούν ότι μπορείτε να κάνετε τη δουλειά σας σωστά (Νεγκάκης και Ταχυνάκης, 2013).

Ελεγκτική θητεία

Το νομοθετικό πλαίσιο προέβλεπε αρχικά ότι η ανάθεση του ελέγχου των επιχειρήσεων που ανήκουν στο δημόσιο τομέα δε μπορεί να υπερβεί για τον ίδιο ελεγκτή τις δύο τριετίες. Παρόμοιος χρονικός περιορισμός είχε τεθεί και τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Ο νομοθέτης ωστόσο μεταγενέστερα επαναπροσδιόρισε σε πέντε έτη τον ανώτατο χρόνο παραμονής του ορκωτού ελεγκτή στην ελεγχόμενη εταιρία.

Αυτό σημαίνει ότι όταν κάποιος ελέγχει και βεβαιώνεται ότι τα πράγματα γίνονται σωστά σε μια εταιρεία, μπορεί να το κάνει μόνο για έως και πέντε συνεχόμενα χρόνια. Αλλά μετά από αυτό, πρέπει να κάνουν ένα διάλειμμα για τουλάχιστον δύο χρόνια πριν μπορέσουν να το κάνουν ξανά για την ίδια εταιρεία. Αυτό γίνεται για να βεβαιωθείτε ότι παραμένουν ανεξάρτητα και δεν έρχονται πολύ κοντά στην εταιρεία.

Με απλά λόγια, εάν κάποιος κατέχει ένα μεγάλο μέρος μιας εταιρείας που ελέγχει αν όλα γίνονται σωστά, μπορεί να είναι υπεύθυνος μόνο για τέσσερα συνεχόμενα ή τρία χρόνια στη σειρά, ανάλογα με την κατάσταση. Επίσης, αν είναι το αφεντικό της εταιρείας ελέγχου για δύο χρόνια από την τελευταία φορά που κοίταξαν την άλλη εταιρεία, δεν μπορούν να είναι υπεύθυνοι για τη λειτουργία της. 9(Νεγκάκης Χ. και Ταχυνάκης Π, 2013).

Παροχή διοικητικών και ελεγκτικών υπηρεσιών

Όταν κάποιος είναι και ελεγκτής και λογιστής μιας εταιρείας, μπορεί να προκαλέσει προβλήματα επειδή έχει αντικρουόμενους ρόλους. Η δουλειά ενός ελεγκτή είναι να επικεντρώνεται αποκλειστικά στον έλεγχο και να διασφαλίζει ότι όλα γίνονται σωστά. Αλλά αν έχουν επίσης άλλες δουλειές ή ευθύνες, μπορεί να είναι δύσκολο για αυτούς να δώσουν την πλήρη προσοχή τους στον έλεγχο. Γι' αυτό υπάρχουν κανόνες που λένε ότι οι ελεγκτές δεν μπορούν να εργαστούν για εταιρείες που ελέγχουν ή έχουν άλλες σχέσεις μαζί τους.

Αυτό βοηθά να διασφαλιστεί ότι ο ελεγκτής μπορεί να είναι αμερόληπτος και να κάνει τη δουλειά του σωστά (Νεγκάκης Χ. και Ταχυνάκης Π., 2013):

- Εκπροσώπηση της εταιρείας έναντι τρίτων ή αρχών,
- Συμμετοχή στη διοίκηση της εταιρείας,
- Συμμετοχή σε εταιρείες, κοινοπραξίες, συμβόλαια, υπεργολαβίες ή άλλα Σχέδιο κοινών συμφερόντων με την εταιρεία,
- Προώθηση των προϊόντων της εταιρείας,
- Τήρηση λογιστικών βιβλίων,
- Παροχή λογιστικών υπηρεσιών,
- Εκπροσωπεί φορολογικές και δικαστικές αρχές,
- Υπηρεσίες ή εργασία εσωτερικού ελέγχου,
- Λεπτομερείς μελέτες, αναλογιστικές μελέτες, αποτιμήσεις ή εκτιμήσεις, Τα αποτελέσματα καταχωρούνται απευθείας στα λογιστικά βιβλία της Η εταιρεία ως εγγραφή ή περιλαμβάνεται στις λογιστικές καταστάσεις,
- Ανάπτυξη, διαμόρφωση και συντήρηση λογισμικού,
- Εξεύρεση στελεχών για την κάλυψη θέσεων ευθύνης,
- Εκπόνηση ρυθμιστικών μελετών και ανάπτυξη διαδικασιών με εξαιρέσεις Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου,
- Διαχείριση προγράμματος και έργου,
- Διεξαγωγή οικονομικών προβλέψεων και αξιολογήσεων της εταιρείας, Περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα μετοχών, πωλήσεις και εξαγορές ή συγχώνευση,
- Παροχής υπηρεσιών διαμεσολάβησης σε εξαγορές, συγχωνεύσεις και πωλήσεις εταιριών, περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων, συμβούλου επενδύσεων, εκκαθαριστή, έκτακτου οικονομικού ελέγχου σε περιπτώσεις εισαγωγής της εταιρίας στο Χ.Α.Α.

4.4 Θεσμικό Πλαίσιο Εξωτερικού Ελέγχου

Όταν μια εταιρεία έχει εξωτερικό έλεγχο, οι ελεγκτές ελέγχουν το λογιστικό σύστημα της εταιρείας για να βεβαιωθούν ότι ακολουθεί τους κανόνες που συμφωνούν όλοι (Νεγκάκης Χ. Ταχυνάκης Π (2013):

1. Πιστοποίηση της ορθότητας : Πιστοποίηση ορθότητας σημαίνει ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται με ακρίβεια και ακολουθούν τους λογιστικούς κανόνες που συμφωνούν όλοι.
2. Έκθεση του ελεγκτή : Η έκθεση ελεγκτή είναι ένα γραπτό έγγραφο που δείχνει ότι ένας ελεγκτής έκανε σωστά τη δουλειά του χρησιμοποιώντας τις δεξιότητες και τα εργαλεία του για να ελέγξει αν κάτι είναι σωστό ή όχι.
3. Έγγραφο εντολή : Η εργασία του ελέγχου καταγράφεται σε ένα σημαντικό έγγραφο που ονομάζεται εντολή.
4. Ελεγκτικό προσωπικό: Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, τα άτομα που κάνουν τον έλεγχο πρέπει να είναι δίκαια και αμερόληπτα. Δεν πρέπει να έχουν προσωπικές προτιμήσεις και πρέπει να ενεργούν με αξιοπρέπεια και υπευθυνότητα ενώ κάνουν τη δουλειά τους.
5. Εξειδικευμένα άτομα: Ο έλεγχος και κάθε εργασία που συνδέεται με αυτόν θα πρέπει να γίνεται από άτομα που διαθέτουν τα προσόντα και έχουν την κατάλληλη κατάρτιση και δεξιότητες ως ελεγκτές. Το άτομο που κάνει τον έλεγχο είναι αυτό που είναι υπεύθυνο και υπεύθυνο για να βεβαιωθεί ότι όλα είναι υπό έλεγχο. Μόνο άτομα που έχουν ειδική άδεια ως ορκωτός λογιστής μπορούν να υπογράψουν τον έλεγχο και πρέπει να περάσουν ειδικές εξετάσεις για να λάβουν αυτήν την άδεια.
6. Επαγγελματική βελτίωση : Το άτομο που ελέγχει τους λογαριασμούς μιας εταιρείας πρέπει πάντα να συνεχίζει να μαθαίνει και να βελτιώνεται στη δουλειά του. Πρέπει να είναι δίκαιοι και ειλικρινείς και να φροντίζουν να κάνουν καλή δουλειά για την εταιρεία που ελέγχουν. Έχουν επίσης την ευθύνη να είναι ανεξάρτητοι και να μην αφήνουν κανέναν να επηρεάσει τη δουλειά τους.

4.5 Είδη Εξωτερικού Ελέγχου

Ο εξωτερικός έλεγχος μπορεί να χωριστεί σε πέντε διαφορετικές κατηγορίες με βάση το τι ελέγχει ο έλεγχος. Αυτές οι κατηγορίες είναι:

- ❖ Ο οικονομικός έλεγχος,
- ❖ Ο λειτουργικός έλεγχος,
- ❖ Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας,
- ❖ Ο έλεγχος συμμόρφωσης
- ❖ Ο ειδικός έλεγχος.

Οικονομικός έλεγχος

Ο οικονομικός έλεγχος είναι ένας έλεγχος που γίνεται για να βεβαιωθείτε ότι οι αριθμοί και οι πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας είναι σωστές. Εξετάζει πώς συντάσσονται οι καταστάσεις και αν ακολουθούν τους λογιστικούς κανόνες. Ο έλεγχος ελέγχει επίσης εάν το λογιστικό σύστημα της εταιρείας είναι αξιόπιστο και λειτουργεί καλά. Ο έλεγχος δεν αναζητά μικρά λάθη ή προβλήματα, εκτός αν κάνουν μεγάλη διαφορά στις δηλώσεις.

Λειτουργικός έλεγχος

Ο λειτουργικός έλεγχος είναι σαν να ελέγχετε εάν μια εργασία γίνεται σωστά. Εξετάζει διάφορα μέρη μιας επιχείρησης για να δει αν κάνουν καλά τη δουλειά τους και αν ακολουθούν τους κανόνες. Αυτό βοηθά να διασφαλιστεί ότι η επιχείρηση λειτουργεί ομαλά και αποτελεσματικά.

Έλεγχος αποδοτικότητας

Ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας αφορά τη διασφάλιση ότι ο τρόπος με τον οποίο γίνονται τα πράγματα σε έναν οργανισμό λειτουργούν καλά και φέρνουν καλά αποτελέσματα. Είναι κυρίως δουλειά των εσωτερικών ελεγκτών να ελέγχουν και να διασφαλίζουν ότι όλα λειτουργούν ομαλά.

Έλεγχος συμμόρφωσης

Ο έλεγχος συμμόρφωσης είναι σαν μια δοκιμή για να βεβαιωθείτε ότι όλοι ακολουθούν τους κανόνες ή τις συμφωνίες. Είναι σαν να ελέγχετε εάν οι άνθρωποι κάνουν αυτό που υποσχέθηκαν να κάνουν, όπως να επιστρέψουν χρήματα που δανείστηκαν ή να συνεργαστούν με άλλους σε ένα έργο.

Ειδικός έλεγχος

Υπάρχει ένας ειδικός τύπος ελέγχου που δεν ταιριάζει σε καμία από τις άλλες κατηγορίες. Αυτός ο έλεγχος ονομάζεται δικαστικός έλεγχος και γίνεται από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες που ονομάζονται ελεγκτές.

4.6 Μέθοδοι Εξωτερικού Ελέγχου

1. Δειγματοληψία

Η δειγματοληψία είναι όταν παίρνεις μια μικρή ομάδα πραγμάτων για μελέτη αντί να κοιτάς τα πάντα. Αυτό είναι χρήσιμο γιατί συνήθως υπάρχουν πάρα πολλά να δούμε και θα χρειαζόταν πολύς χρόνος και θα κόστιζε πολλά χρήματα. Υπάρχουν δύο κύριοι τρόποι για να κάνετε δειγματοληψία, κοιτάζοντας μια μικρή ομάδα για μια χρονική περίοδο ή κοιτάζοντας μια μικρή ομάδα ταυτόχρονα. Ταυτόχρονα, γίνονται και άλλοι έλεγχοι και συμφωνίες για να βεβαιωθείτε ότι όλα είναι σωστά.

2. Οριζόντιος έλεγχος

Ο οριζόντιος έλεγχος, γνωστός και ως προοδευτικός έλεγχος, έχει να κάνει με τον προσεκτικό έλεγχο και την αναθεώρηση όλων των οικονομικών συναλλαγών που έγιναν κατά τη διάρκεια μιας ορισμένης χρονικής περιόδου, όπως δέκα ημέρες. Αυτό σημαίνει να εξετάσετε όλα τα έγγραφα που υποστηρίζουν αυτές τις συναλλαγές για να βεβαιωθείτε ότι είναι πλήρεις, νόμιμες και ακριβείς. Περιλαμβάνει επίσης τον έλεγχο και την ενημέρωση διαφορετικών βιβλίων και αρχείων για να διατηρούνται τα πάντα οργανωμένα και σωστά. Συνολικά, ο οριζόντιος έλεγχος αφορά τον διπλό έλεγχο των πάντων για να βεβαιωθείτε ότι είναι όλα εντάξει.

Παραστατικά ο οριζόντιος έλεγχος μπορεί να απεικονιστεί έτσι: παραστατικά ο οριζόντιος έλεγχος μπορεί να απεικονιστεί έτσι:

- ◆ Οριζόντιος έλεγχος
- ◆ Συνοδευτικά έγγραφα
- ◆ Αναλυτικά ημερολόγια
- ◆ Λεπτομερείς Καθολικοί
- ◆ Συγκεντρωτικό ημερολόγιο
- ◆ Γενικός κατάλογος
- ◆ Ισορροπίες αναλυτικών καθολικών Ορθ. Δοκιμαστικό υπόλοιπο γενικής λογιστικής Ισολογισμός (και άλλα στοιχεία, εκθέσεις)

3. Κάθετος έλεγχος

Ο κάθετος έλεγχος είναι σαν να πηγαίνεις προς τα πίσω από τον Ισολογισμό στα δικαιολογητικά. Μας βοηθά να ελέγξουμε αν όλα είναι σωστά και εντάξει.

Η παραστατική απεικόνιση του κάθετου ελέγχου μπορεί να εμφανισθεί όπως πιο κάτω:

- ◆ Κατακόρυφος έλεγχος
- ◆ Λογαριασμός αποτελεσμάτων ισολογισμού
- ◆ Τελικό υπόλοιπο γενικού καθολικού
- ◆ Ισολογισμοί
- ◆ Λεπτομερή σημειωματάρια
- ◆ Δικαιολογητικά

Ο κάθετος έλεγχος αφορά την παρακολούθηση των χρημάτων μιας επιχείρησης και του τρόπου χρήσης τους. Περιλαμβάνει την εξέταση των αρχικών χρημάτων, του τι κερδίζει και ξοδεύει η επιχείρηση και, στη συνέχεια, εξετάζει πιο λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το πού πηγαίνουν τα χρήματα. Αυτό βοηθά την επιχείρηση να βεβαιωθεί ότι χρησιμοποιεί τα χρήματά της με σύνεση και παρακολουθεί σημαντικά έγγραφα.

4.7 Χρησιμότητα Εξωτερικού Ελέγχου

Γιατί οι εταιρείες χρειάζονται κάποιον από το εξωτερικό για να ελέγξει τις οικονομικές τους καταστάσεις; Υπάρχουν τρεις σημαντικές ερωτήσεις στις οποίες έθεσαν οι Porter, Simon και Hatherly για να μας βοηθήσουν να καταλάβουμε γιατί:

- Γιατί δεν πρέπει να υπάρχουν πληροφορίες για τις οικονομικές καταστάσεις αξιόπιστες;
- Γιατί είναι αυτό τόσο σημαντικό για τους οικονομικούς αποδέκτες; καταστάσεις, για να είναι αξιόπιστες, πληροφορίες που ισχύουν παρόν?
- Γιατί οι αποδέκτες των οικονομικών καταστάσεων δεν ελέγχουν μόνοι τους οι πληροφορίες;

Αυτές οι ερωτήσεις έχουν τέσσερις βασικούς παράγοντες που μας βοηθούν να βρούμε τις απαντήσεις:

α) Σύγκρουση Συμφερόντων

Από τη μία πλευρά, έχουμε τους ανθρώπους που διευθύνουν τις εταιρείες και συντάσσουν τις οικονομικές καταστάσεις. Μερικές φορές, μπορεί να θέλουν να κάνουν την εταιρεία να

φαίνεται καλύτερη από ό,τι πραγματικά είναι. Από την άλλη πλευρά, έχουμε τους ανθρώπους που κατέχουν την εταιρεία και τις τράπεζες που της δανείζουν χρήματα. Θέλουν να μάθουν την πραγματική κατάσταση της εταιρείας γιατί επηρεάζει τα χρήματα και τα υπάρχοντά τους. Έτσι, αυτές οι δύο ομάδες έχουν διαφορετικά συμφέροντα και μερικές φορές μπορεί να διαφωνούν ή να διαφωνούν.

β) Συνέπειες Σφαλμάτων

Τα άτομα που χρησιμοποιούν οικονομικές καταστάσεις για να λάβουν αποφάσεις σχετικά με τα χρήματά τους πρέπει να εμπιστεύονται ότι οι πληροφορίες σε αυτές τις καταστάσεις είναι αληθείς και ακριβείς. Δεν θα ήθελαν να λάβουν σημαντικές αποφάσεις με βάση λανθασμένες ή πλαστές οικονομικές πληροφορίες.

γ) Απόσταση

Οι άνθρωποι που θέλουν να γνωρίζουν πόσο καλά πάει μια επιχείρηση δεν μπορούν πάντα να είναι εκεί για να το δουν μόνοι τους. Επομένως, πρέπει να βασίζονται στις οικονομικές καταστάσεις για να τους βοηθήσουν να καταλάβουν εάν οι πληροφορίες είναι αξιόπιστες ή όχι.

δ) Πολυπλοκότητα

Όταν μια επιχείρηση γίνεται μεγαλύτερη, έχει όλο και περισσότερες συναλλαγές για παρακολούθηση. Οι συναλλαγές αυτές καταγράφονται σε λογιστικά συστήματα, τα οποία έχουν γίνει πιο περίπλοκα με την πάροδο του χρόνου. Εξαιτίας αυτού, υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα να γίνουν λάθη και τα άτομα που χρησιμοποιούν τις οικονομικές πληροφορίες μπορεί να μην γνωρίζουν εάν είναι αξιόπιστες ή ακριβείς.

Οπότε βασικά, παρόλο που μια εταιρεία πρέπει να πληρώσει πολλά χρήματα για έναν εξωτερικό έλεγχο, στην πραγματικότητα τη βοηθά με πολλούς διαφορετικούς τρόπους και το κάνει να αξίζει τον κόπο:

- Εξασφαλίζεται η συνεχής βελτίωση του λογιστικού συστήματος.
- Αυξάνεται η αποτελεσματικότητα του εσωτερικού ελέγχου.
- Οι λογιστικές καταστάσεις αποκτούν νομιμότητα.
- Βελτίωση της εγκυρότητας και της ακεραιότητας των δημόσιων λογαριασμών
Δήλωση συνοδευόμενη από πιστοποιητικό ελέγχου.

- ❑ Οσωστός τρόπος άντλησης κεφαλαίων ευνοεί την άντληση κεφαλαίων Οι ενήμερωμένοι επενδυτές αντιμετωπίζουν λιγότερους κινδύνους.
- ❑ Διευκόλυνση φορολογικού ελέγχου των λογιστικών βιβλίων της Γιατί οι φορολογικοί έλεγκτές περιορίζουν το πεδίο και το χρονοδιάγραμμα του Ο έλεγχός του.
- ❑ Ανάλογα με τα αποτελέσματα του ελέγχου, τα αφεντικά που διαχειρίζονται τα χρήματα μπορούν είτε να έχουν περισσότερη εξουσία είτε λιγότερη εξουσία σε σύγκριση με τα άτομα που κατέχουν την εταιρεία.

Με απλούστερους όρους, η ύπαρξη κάποιου εκτός της εταιρείας βοηθά να διασφαλιστεί ότι η επιχείρηση λειτουργεί καλά και φαίνεται καλή στα άτομα που είναι ιδιοκτήτες της εταιρείας και σε αυτούς που μπορεί να θέλουν να επενδύσουν σε αυτήν.

Επίσης, μπορούμε να μιλήσουμε για άλλα καλά πράγματα που συμβαίνουν όταν κάποιος άλλος είναι υπεύθυνος, όπως αυτά που έχουν πει ο Porter, ο Simon και η Hatherly.

Βασικά, ο εξωτερικός ελεγκτής είναι σαν έναν ντετέκτιβ που κοιτάζει τα χρήματα και τις σημαντικές πληροφορίες μιας επιχείρησης. Γνωρίζουν πολλά για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και δεν επηρεάζονται από τους ανθρώπους που διευθύνουν την επιχείρηση. Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να δώσουν συμβουλές και να βοηθήσουν τους υπεύθυνους να βελτιώσουν τα πράγματα, όπως να διασφαλίσουν ότι τα χρήματα διαχειρίζονται σωστά, να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση παρακολουθεί τα χρήματά της και να δώσει συμβουλές για φόρους, επενδύσεις και οικονομικά.

Εάν κοιτάξουμε την έννοια του εξωτερικού ελέγχου, πιο σφαιρικά, θα μπορούσαμε να πούμε πως ο εξωτερικός έλεγχος ωφελεί ακόμα και την ίδια την κοινωνία, ως σύνολο, μιας και εξασφαλίζει την ομαλή λειτουργία των αγορών και παράλληλα διασφαλίζει την ακεραιότητα των διοικήσεων των εταιριών.

Κεφάλαιο 5: Διαδικασία εξωτερικού ελέγχου

5.1 Εισαγωγή

Σε αυτό το κεφάλαιο, θα μάθουμε πώς οι άνθρωποι βγάζουν τα χρήματά τους από τους λογαριασμούς τους, τους κανόνες που πρέπει να ακολουθούν και πώς να προγραμματίζουν έναν έλεγχο. Το κεφάλαιο αφορά την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο κάποιος από μια άλλη χώρα ελέγχει μια επιχείρηση. Αρχικά, θα μιλήσουμε για τα βήματα για τον έλεγχο των οικονομικών αρχείων μιας εταιρείας. Στη συνέχεια, θα μάθουμε πώς να σχεδιάζουμε και να τεκμηριώνουμε στοιχεία ελέγχου για να κρατάμε τα πράγματα οργανωμένα. Τέλος, θα εξετάσουμε διάφορες αναφορές που γίνονται μετά από έλεγχο.

5.2 Διαδικασία Εξωτερικού Ελέγχου

Στην αρχή, ο ελεγκτής θα αφιερώσει χρόνο μαθαίνοντας για την εταιρεία. Θα χρησιμοποιήσουν διαφορετικές μεθόδους, όπως την εξέταση εγγράφων και τη συζήτηση με τους υπεύθυνους, για να κατανοήσουν πώς λειτουργεί η επιχείρηση. Αυτό τους βοηθά να καταλάβουν εάν υπάρχουν προβλήματα ή πράγματα που πρέπει να επιδιορθωθούν και να αποφασίσουν πώς να τα διορθώσουν.

Ο πλήρης έλεγχος είναι όταν κάποιος ελέγχει όλους τους λογαριασμούς χρημάτων και τα αρχεία μιας επιχείρησης. Παίρνει πολύ χρόνο και είναι περίπλοκο, επομένως συνήθως γίνεται μόνο για μικρές επιχειρήσεις με όχι πάρα πολλές συναλλαγές και γραφειοκρατία.

Αλλά υπάρχει επίσης ένας άλλος τρόπος για να ελέγξετε πράγματα που ονομάζεται έλεγχος δειγμάτων. Αυτό συμβαίνει όταν ένα άτομο χρησιμοποιεί μαθηματικά και επιστήμη για να επιλέξει μια μικρή ομάδα πραγμάτων για έλεγχο αντί να ελέγχει τα πάντα. Επιλέγουν το μέγεθος και το είδος των πραγμάτων που θα ελέγξουν με βάση την εμπειρία τους και την κατάσταση. Αυτός ο τύπος επιταγών είναι καλός για μεγάλες επιχειρήσεις με πολλά έγγραφα. Εάν τα πράγματα που επιλέγουν να ελέγξουν είναι μια καλή αναπαράσταση των πάντων, το άτομο που ελέγχει μπορεί γρήγορα να βρει λάθη ή κακή συμπεριφορά.

Εάν η ομάδα των πραγμάτων που ελέγχονται δεν είναι καλό παράδειγμα ολόκληρης της ομάδας, το άτομο που ελέγχει ενδέχεται να μην βρει σημαντικά λάθη.

Ο ελεγκτής μπορεί να κοιτάξει τον Εσωτερικό Έλεγχο Συστήματος της επιχείρησης για να δει πώς λειτουργεί. Μελετώντας το, ο ελεγκτής μπορεί να καταλάβει τα καλά και τα κακά

πράγματα σε αυτό. Αυτό βοηθά τον ελεγκτή να γνωρίζει ποια μέρη του επιχειρηματικού συστήματος είναι χρήσιμα και ποια μέρη όχι.

Σε αυτό το σημείο, ο ελεγκτής και η ομάδα διαχείρισης συζητούν και συμφωνούν σχετικά με τους κανόνες και τις οδηγίες για τη διενέργεια του ελέγχου.

Το άτομο που ελέγχει εάν μια εταιρεία κάνει τα πράγματα σωστά θα πρέπει να μπορεί να δει τα πάντα στην εταιρεία. Αυτό περιλαμβάνει την εξέταση εγγράφων και αρχείων υπολογιστή και συζήτηση με τους ανθρώπους που εργάζονται εκεί. Αυτό είναι σημαντικό γιατί τους βοηθά να συγκεντρώσουν στοιχεία για να βεβαιωθούν ότι όλα είναι εντάξει.

Πρώτον, συντάσσεται μια επιστολή για την καταγραφή όλων των σημαντικών λεπτομερειών μιας συμφωνίας. Αυτό περιλαμβάνει το πώς θα ελέγχονται τα πράγματα και ποιος θα κάνει τον έλεγχο. Λέει επίσης ότι οι υπεύθυνοι συμφωνούν να δώσουν όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για να ληφθεί μια δίκαιη απόφαση από τον έλεγχο. Τέλος, αναφέρει πόσα χρήματα θα πληρωθούν για τον έλεγχο.

5.3 Σχεδιασμός Ελέγχου

Ο ελεγκτής πρέπει να σχεδιάσει και να οργανώσει τον έλεγχο με συγκεκριμένο τρόπο, ώστε να μπορεί να δώσει μια ειλικρινή και αξιόπιστη γνώμη. Πρέπει να ακολουθήσουν ένα σχέδιο για να βεβαιωθούν ότι δεν θα χάσουν τίποτα κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Η εταιρεία που ελέγχεται και ο ελεγκτής πρέπει να συμφωνήσουν για το πότε θα γίνει ο έλεγχος, ώστε να μην διαταράξει την επιχείρηση και να γίνει σωστά ο έλεγχος.

Ελεγκτικός κίνδυνος

Πριν συνεχίσουμε να μιλάμε για το πώς να βεβαιωθούμε ότι τα πράγματα γίνονται σωστά, ας καταλάβουμε πρώτα τι σημαίνει κίνδυνος ελέγχου.

Οι ελεγκτές έχουν μια σημαντική δουλειά να ελέγχουν τις οικονομικές καταστάσεις για να βεβαιωθούν ότι είναι ακριβείς. Πρέπει να σχεδιάσουν και να προετοιμαστούν προσεκτικά για να βεβαιωθούν ότι δεν θα παραλείψουν κανένα λάθος ή απάτη. Αυτό ονομάζεται ελεγκτικός κίνδυνος, που σημαίνει τον κίνδυνο να μην εντοπιστούν λάθη ή απάτες. Θέλουν να μειώσουν αυτόν τον κίνδυνο, ώστε να μπορούν να δώσουν μια αναφορά λέγοντας ότι όλα είναι εντάξει.

Ο κίνδυνος ελεγκτικής διακρίνεται σε τρεις κατηγορίες:

α) εγγενή κίνδυνο

β) κίνδυνο ελέγχου εσωτερικού συστήματος

γ) κίνδυνο ανίχνευσης

- **Εγγενής κίνδυνος:** σημαίνει ότι υπάρχει πιθανότητα ο ελεγκτής να μην βρει λάθη ή ελλειπείς πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις.
- **Κίνδυνος ελέγχου εσωτερικού συστήματος:** Ο κίνδυνος εσωτερικού ελέγχου συστήματος αναφέρεται στην πιθανότητα να συμβούν λάθη ή σφάλματα μέσα στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου μιας εταιρείας και να μην εντοπιστούν ή διορθωθούν. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου είναι υπεύθυνο για τη διασφάλιση της ομαλής και ασφαλούς λειτουργίας των πραγμάτων, ειδικά όταν πρόκειται για χρήματα. Ωστόσο, ακόμη και με ένα καλό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, δεν είναι δυνατό να εξαλειφθούν πλήρως όλα τα λάθη ή τα σφάλματα. Επομένως, όσο χαμηλότερος είναι ο κίνδυνος εσωτερικού ελέγχου, τόσο πιο σίγουροι μπορούμε να είμαστε ότι το σύστημα λειτουργεί καλά και κάνει σωστά τη δουλειά του.
- **Κίνδυνος ανίχνευσης :** Μερικές φορές, ακόμη και όταν ένας ελεγκτής κάνει σωστά τη δουλειά του και ελέγχει τα πάντα προσεκτικά, υπάρχει ακόμα η πιθανότητα να μην βρει ή να σταματήσει λάθη ή λείπουν πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις.

Το επίπεδο κινδύνου που είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν οι ελεγκτές για την εύρεση σφαλμάτων εξαρτάται από το πόσο επικίνδυνα πιστεύουν ότι είναι τα λάθη. Εάν πιστεύουν ότι υπάρχουν πολλά λάθη, θα είναι πιο προσεκτικοί στον έλεγχό τους και θα απαιτήσουν ισχυρότερα στοιχεία για να αποδείξουν ότι όλα είναι σωστά.

Άρα, ο ελεγκτικός κίνδυνος ορίζεται ως εξής:

Ελεγκτικός κίνδυνος = εγγενής κίνδυνος χ κίνδυνος ελέγχου εσωτερικού συστήματος χ κίνδυνος ανίχνευσης.

Οι ελεγκτές έχουν ειδική δουλειά για να βεβαιωθούν ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι ακριβείς. Σχεδιάζουν και προετοιμάζονται για τη δουλειά τους για να βεβαιωθούν ότι υπάρχουν πολύ λίγες πιθανότητες για λάθη. Στόχος τους είναι να μπορούν να πουν με βεβαιότητα ότι οι οικονομικές καταστάσεις δείχνουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα των χρημάτων της εταιρείας.

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν ορισμένοι κίνδυνοι που ο ελεγκτής δεν μπορεί να ελέγξει, όπως οι κίνδυνοι που προέρχονται από την εταιρεία που ελέγχεται. Ο ελεγκτής μπορεί να αλλάξει μόνο πόσο πιθανό είναι να συλλάβει αυτούς τους κινδύνους προσαρμόζοντας πόσο διεξοδικά ελέγχει τους λογαριασμούς και τα υπόλοιπα της εταιρείας.

Πρώτη φάση ελέγχου: γνωριμία με την ελεγχόμενη εταιρία

Σε αυτό το σημείο, ο ελεγκτής συλλέγει πολλές πληροφορίες για να καταλάβει πώς πάει η επιχείρηση. Αυτό περιλαμβάνει πράγματα όπως το τι κάνει η επιχείρηση, την ιστορία της και τους ανθρώπους που εργάζονται εκεί. Ο ελεγκτής θέλει επίσης να μάθει εάν η επιχείρηση διαθέτει ένα σύστημα για να ελέγχει τα χρήματά της και να βεβαιωθεί ότι όλα καταγράφονται σωστά. Θέλουν επίσης να γνωρίζουν πώς η επιχείρηση παρακολουθεί τα οικονομικά της. Εάν ο ελεγκτής έχει εξετάσει την επιχείρηση στο παρελθόν, ορισμένες από αυτές τις πληροφορίες θα βρίσκονται ήδη στα αρχεία τους. Εάν όχι, θα το συλλέξουν τώρα και θα το χρησιμοποιήσουν για μελλοντικούς ελέγχους.

Ο ελεγκτής λαμβάνει όλα τα σημαντικά έγγραφα από την εταιρεία, όπως τους κανόνες της εταιρείας, τις συμφωνίες με άλλα άτομα, την ειδική συμφωνία για την εταιρεία και τυχόν τρέχουσες νομικές υποθέσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τον τρόπο λειτουργίας της εταιρείας στο μέλλον.

Ο ελεγκτής εξετάζει πώς λειτουργεί η επιχείρηση και πώς πουλά τα πράγματα. Ελέγχουν αν οι πελάτες είναι αξιόπιστοι και αν οι τιμές είναι δίκαιες. Εξετάζουν επίσης από πού προέρχονται τα πράγματα που πουλάει η επιχείρηση και πώς κατασκευάζονται. Ο ελεγκτής ελέγχει επίσης πώς η επιχείρηση παρακολουθεί τα πράγματά της στην αποθήκη.

Δεύτερη φάση: συλλογή και έλεγχος τεκμηρίων

Εδώ θα εξετάσουμε και θα μελετήσουμε τα στοιχεία που πρέπει να συγκεντρώσει ο ελεγκτής προκειμένου να αποδείξει ότι ακολούθησε τους κανόνες και έκανε τον έλεγχο σωστά. Αυτά τα στοιχεία πρέπει να είναι αρκετά καλά και το σωστό είδος αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με τους κανόνες.

Κάθε εταιρεία δημιουργεί και μοιράζεται έγγραφα που δείχνουν πόσα χρήματα έχει και πόσο καλά τα πάνε. Αυτό βοηθά τους ανθρώπους εντός και εκτός της εταιρείας να

κατανοήσουν την οικονομική τους κατάσταση. Η εταιρεία ελέγχει αυτά τα έγγραφα για να βεβαιωθεί ότι είναι ακριβή και αξιόπιστα, ώστε οι άνθρωποι να μπορούν να εμπιστευτούν τις πληροφορίες που παρέχουν.

Εδώ ο ελεγκτής πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχει αρκετά στοιχεία για να υποστηρίξει τη γνώμη του για κάτι που ελέγχει. Χρησιμοποιούν αυτά τα στοιχεία για να λάβουν αποφάσεις και να δώσουν τη γνώμη τους για το θέμα.

Τα τεκμήρια ελέγχου είναι σαν ενδείξεις που βρίσκουν οι ελεγκτές για να βεβαιωθούν ότι όλα λειτουργούν σωστά. Ελέγχουν τόσο τα συστήματα που διατηρούν τα πράγματα ασφαλή μέσα σε μια εταιρεία όσο και εξετάζουν επίσης τις συναλλαγές και τα υπόλοιπα των λογαριασμών για να βεβαιωθούν ότι όλα είναι ακριβή.

Ο ελεγκτής ελέγχει εάν τα πράγματα που γράφονται στα βιβλία της εταιρείας αφορούν πράγματι την εταιρεία.

Εξετάζει εάν τα πράγματα που υποτίθεται ότι θα συμβούν σε μια επιχείρηση έχουν όντως γίνει σωστά και ακολουθούν τους κανόνες.

Επιπλέον ο ελεγκτής θα προχωρήσει και στους ακόλουθους ελέγχους:\

1. Θα ελέγξει εάν τα πράγματα που έχει μια εταιρεία (όπως κτίρια και χρήματα), τα πράγματα που χρωστάει (όπως δάνεια) και τα χρήματα που της απομένουν μετά την πληρωμή όλων των εξόδων της είναι πραγματικά και αληθινά, όπως φαίνεται στα οικονομικά της αρχεία.
2. Αυτό θα διασφαλίσει ότι όλα όσα κατέχει η εταιρεία φροντίζονται σωστά και ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι λαμβάνουν αυτό που υποτίθεται.
3. Αυτό σημαίνει ότι θα φροντίσει ώστε όλα τα χρήματα στους λογαριασμούς της εταιρείας να ταιριάζουν με αυτά που αναγράφονται στα βιβλία της εταιρείας. Επίσης θα φροντίσει να γίνουν όλα σωστά σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες.

Ο ελεγκτής πρέπει να κοιτάξει τα πράγματα και να κάνει ερωτήσεις για να σχηματίσει τη γνώμη του. Θα εξετάσουν πράγματα όπως χαρτιά, αρχεία και πράγματα που κατέχει η εταιρεία. Πρέπει επίσης να παρακολουθούν πώς γίνονται ορισμένα πράγματα, όπως να μετρούν τα πράγματα που έχει η εταιρεία ή πώς ξοδεύουν χρήματα.

Ο ελεγκτής μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από άλλες εταιρείες ή τράπεζες για να βεβαιωθεί ότι τα χρηματικά ποσά στους λογαριασμούς της εταιρείας είναι σωστά. Αυτός

είναι ένας καλός τρόπος για να ελέγξετε εάν η εταιρεία χρωστάει χρήματα σε πελάτες ή προμηθευτές ή εάν έχει χρήματα στην τράπεζα.

Αυτό μπορεί επίσης να επαναλάβει διάφορα σημαντικά έγγραφα ξεκινώντας από την αρχή και βεβαιώνοντας ότι τα μαθηματικά είναι σωστά, είτε γράφτηκαν με το χέρι είτε σε υπολογιστή.

Ο ελεγκτής μπορεί να ξανακάνει κάτι, όπως όταν υπολογίζει εκ νέου πόσο απόθεμα υπάρχει. Μπορούν επίσης να κάνουν κάτι που ονομάζεται αναλυτικές διαδικασίες όπου εξετάζουν διαφορετικούς τύπους πληροφοριών για να καταλάβουν εάν τα χρήματα έχουν νόημα.

Τέλος, μπορεί να ζητήσει βοήθεια από άτομα που γνωρίζουν πολλά για κάτι. Αυτά τα άτομα μπορεί να είναι στην ίδια εταιρεία, όπως αφεντικά και συνάδελφοι, ή μπορεί να είναι εκτός εταιρείας, όπως πελάτες, προμηθευτές και τράπεζες.

Ο ελεγκτής πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχει αρκετές και σωστές πληροφορίες για να αποφασίσει εάν όλα είναι εντάξει. Εξετάζει όλα τα στοιχεία και χρησιμοποιεί την εμπειρία του από προηγούμενους ελέγχους για να λάβει μια απόφαση. Ελέγχει επίσης εάν οι πληροφορίες είναι αξιόπιστες και προέρχονται από καλή πηγή.

Αφού συγκεντρώσετε όλα τα στοιχεία, πρέπει να αποφασίσετε εάν είναι καλό για τον έλεγχο. Για να το καταλάβετε αυτό, εξετάζετε ορισμένα πράγματα σχετικά με τα στοιχεία. Αυτά τα πράγματα περιλαμβάνουν εάν σχετίζεται με τον έλεγχο, εάν είναι δίκαιο, εάν μπορεί να είναι αξιόπιστο, εάν μπορεί να ελεγχθεί και εάν είναι πραγματικό.

Τα ελεγκτικά τεκμήρια είναι σαν τις ενδείξεις που χρησιμοποιούν οι ελεγκτές για να διαπιστώσουν εάν όλα γίνονται σωστά. Για παράδειγμα, όταν οι ελεγκτές θέλουν να βεβαιωθούν ότι τα χρήματα για την αγορά αντικειμένων διαχειρίζονται σωστά, θα ελέγχουν πράγματα όπως τιμολόγια και δελτία αποστολής. Αλλά αν χρησιμοποιήσουν στοιχεία που δεν έχουν καμία σχέση με αυτό που προσπαθούν να ανακαλύψουν, μπορεί να βρουν λάθος απαντήσεις.

Αντικειμενικότητα σημαίνει ότι οι πληροφορίες ή τα στοιχεία προέρχονται από ένα μέρος που δεν είναι συνδεδεμένο με την εταιρεία. Αυτό θεωρείται πιο αξιόπιστο από τις πληροφορίες που προέρχονται από το εσωτερικό της εταιρείας.

Το εάν οι πληροφορίες που συλλέγουμε είναι αξιόπιστες εξαρτάται από το γιατί και πώς τις συλλέγουμε. Εάν λάβουμε τις πληροφορίες από εξωτερικές πηγές που είναι ξεχωριστές από εμάς, εάν τις λάβουμε απευθείας από το άτομο που τις ελέγχει, εάν είναι γραμμένες και εάν προέρχονται από την αρχική πηγή, τότε είναι πιο πιθανό να είναι αξιόπιστες.

Είναι καλό όταν πολλοί διαφορετικοί άνθρωποι μπορούν να ελέγξουν τις πληροφορίες για να βεβαιωθούν ότι είναι αληθινές. Η απόδειξη ότι ο ελεγκτής βρίσκει κοιτάζοντας και υπολογίζοντας ο ίδιος τα πράγματα είναι πιο αξιόπιστη από ό,τι λένε οι διευθυντές ή οι υπάλληλοι της εταιρείας.

Είναι πολύ σημαντικό τα έγγραφα να είναι αληθινά και αληθινά. Πρέπει να έχουν όλες τις σημαντικές πληροφορίες για τα άτομα ή τις εταιρείες που εμπλέκονται, όπως τα πλήρη ονόματά τους και τους αριθμούς ταυτότητάς τους.

Ο ελεγκτής θα ελέγξει εάν έχει αρκετές αποδείξεις για να λάβει μια απόφαση. Το να έχεις αρκετές αποδείξεις σημαίνει να έχεις τον σωστό όγκο πληροφοριών. Ο όγκος των πληροφοριών που απαιτούνται εξαρτάται από το πόσο μεγάλος κίνδυνος υπάρχει να γίνει ένα λάθος και πόσο καλές είναι οι πληροφορίες. Εάν υπάρχει υψηλότερος κίνδυνος ή οι πληροφορίες δεν είναι πολύ καλές, ο ελεγκτής θα χρειαστεί περισσότερες αποδείξεις.

Ακριβώς επειδή μπορεί να συγκεντρώσει αρκετές αποδείξεις δεν σημαίνει ότι μπορεί να διορθώσει την όχι και τόσο καλή τους ποιότητα. Ο ελεγκτής, ο οποίος έχει μεγάλη εμπειρία, μπορεί να αποφασίσει πόσες αποδείξεις χρειάζεται να συγκεντρώσει.

Ο ελεγκτής πρέπει να συλλέξει έναν ορισμένο όγκο πληροφοριών για να ελέγξει εάν όλα είναι σωστά. Αυτή η ποσότητα πληροφοριών εξαρτάται από έναν κανόνα που ονομάζεται (ΔΠΕ 500, παράγραφος 5).

- a) **από την εκτίμηση του ελεγκτικού κινδύνου.** Ο ελεγκτικός κίνδυνος είναι η πιθανότητα το άτομο που ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις να κάνει λάθος και να δώσει λάθος αναφορά. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να μην πιάσουν λάθη ή κόλπα που μπορεί να κάνουν οι άνθρωποι με τα χρήματα. Εάν ο κίνδυνος είναι υψηλότερος, το άτομο που κάνει έλεγχο μπορεί να χρειαστεί να λάβει περισσότερες αποδείξεις ή να λάβει αποδείξεις από άλλα άτομα για να βεβαιωθεί ότι έχει δίκιο.
- b) **από το πόσο σχετίζεται.** Φανταστείτε λοιπόν ότι έχετε ένα μεγάλο βάζο και θέλετε να μαζέψετε διάφορα πράγματα σε αυτό. Το μέγεθος των πραγμάτων που συλλέγετε

είναι σαν το μέγεθος των συνολικών πραγμάτων που έχετε ή τα χρήματα που οφείλετε ή τα χρήματα που κερδίζετε αφού πληρώσετε όλα τα έξοδά σας.

- c) **κόστος συλλογής του στοιχείου**, Ο ελεγκτής εξετάζει πόσο κοστίζει η συλλογή πληροφοριών και πόσο καλά και πόσα στοιχεία μπορούν να βρουν. Εάν ο ελεγκτής είναι υπεύθυνος για κάτι πραγματικά σημαντικό, θα πρέπει να συγκεντρώσει περισσότερα στοιχεία και θα κοστίσει περισσότερο.

Ο ελεγκτής εξετάζει πόσο κοστίζει η συλλογή πληροφοριών και πόσο καλά και πόσα στοιχεία μπορούν να βρουν. Εάν ο ελεγκτής είναι υπεύθυνος για κάτι πραγματικά σημαντικό, θα πρέπει να συγκεντρώσει περισσότερα στοιχεία και θα κοστίσει περισσότερο (Χρήστος Ι. Νεγκάκης, Παναγιώτης Δ. Ταχυνάκης 2017).

- ❑ **Λογιστικά βιβλία και στοιχεία** : Τα χειρόγραφα ή δακτυλογραφημένα έγγραφα δείχνουν όλα όσα κάνει μια εταιρεία.
- ❑ **Εσωτερικός έλεγχος**: οι εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας που χρησιμοποιεί η ελεγχόμενη εταιρία – πελάτης συμβάλλουν στην αξιοπιστία των παραγόμενων στοιχείων και προσδιορίζεται η πιθανότητα εμφάνισης σφαλμάτων και παραβάσεων κατά τη διαδικασία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων.
- ❑ **Υπολογιστικές εργασίες**: Ο ελεγκτής κάνει διάφορα πράγματα για να ελέγξει εάν τα πράγματα είναι σωστά. Αυτό περιλαμβάνει τον έλεγχο των χρηματικών ποσών στους λογαριασμούς, τη διασφάλιση ότι η αξία των πραγμάτων όπως τα κτίρια και ο εξοπλισμός υπολογίζεται σωστά και ο έλεγχος της αξίας του αποθέματος. Φροντίζουν επίσης να διατίθενται αρκετά χρήματα για πράγματα όπως απλήρωτοι λογαριασμοί και αποζημίωση εργαζομένων. Τέλος, ελέγχουν εάν καταβάλλονται το σωστό ποσό φόρων και εάν τυχόν φόροι μπορούν να πληρωθούν αργότερα.
- ❑ **Αλληλογραφία ελεγχόμενης μονάδας** : Η ελεγχόμενη εταιρεία αλληλεπιδρά με άλλα άτομα ή εταιρείες μέσω επιστολών ή email. Αυτά είναι αποθηκευμένα στα αρχεία της εταιρείας και είναι σημαντικά γιατί προέρχονται από εξωτερικές πηγές και μπορούν να αξιοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία. Συνήθως περιλαμβάνουν επικοινωνία με πελάτες, προμηθευτές, τράπεζες και δικηγόρους.
- ❑ **Αριθμοδείκτες και αναλυτική επισκόπηση**: Ο υπεύθυνος των χρημάτων θα πρέπει να δει όλους τους αναλυτικούς λογαριασμούς και να δει αν υπάρχουν μεγάλες αλλαγές σε σχέση με πέρυσι. Αυτές οι πληροφορίες τους βοηθούν να καταλάβουν αν έχει συμβεί κάτι σημαντικό με τα χρήματα. Αυτές τις πληροφορίες τις παίρνουν από τα αρχεία της εταιρείας.

- ❑ **Φυσικά αποδεικτικά στοιχεία:** Οι ελεγκτές πηγαίνουν σε ένα μέρος και εξετάζουν όλα όσα έχει η εταιρεία. Μετρούν τα χρήματα, ελέγχουν πόσα πράγματα έχουν και φροντίζουν να είναι όλα εκεί.
- ❑ **Έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία προς τον ελεγκτή:** Αυτά τα έγγραφα είναι σαν σημαντικές ενδείξεις που πρέπει οι ελεγκτές να καταλάβουν εάν οι οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας είναι ακριβείς. Μπορούν να ζητήσουν από την εταιρεία ή άλλες εξωτερικές εταιρείες αυτά τα έγγραφα. Μερικά παραδείγματα είναι επιστολές από άλλες εταιρείες, πληροφορίες για τραπεζικούς λογαριασμούς, συμβάσεις με άλλες εταιρείες και αναφορές από ειδικούς που καθορίζουν την αξία των πραγμάτων.
- ❑ **Πληροφορίες από συνεντεύξεις και παρατηρήσεις :** Οι ελεγκτές είναι άνθρωποι που ελέγχουν τους λογαριασμούς μιας εταιρείας. Κάνουν στην εταιρεία διαφορετικές ερωτήσεις σχετικά με τους λογαριασμούς τους. Οι απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις είναι στοιχεία που βοηθούν τους ελεγκτές να κάνουν τις κρίσεις τους.

Αφού συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες, ο ελεγκτής τις τοποθετεί όλες μαζί σε φύλλα εργασίας. Τα φύλλα εργασίας είναι σαν ένας μεγάλος φάκελος που περιέχει όλα όσα βρήκε και έμαθε ο ελεγκτής κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Αυτό μπορεί να είναι σε υπολογιστή ή σε χαρτί.

Το υλικό ελέγχου αναφέρεται σε μια δέσμη εργασιών υπολογιστή, σημαντικές πληροφορίες, επιστολές, σημειώσεις συνάντησης και άλλα έγγραφα που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο και την παρακολούθηση πραγμάτων.

Στα φύλλα εργασίας, ο ελεγκτής σημειώνει πληροφορίες σχετικά με το πώς σχεδιάζουν τον έλεγχο, τι θα εξετάσουν, πότε θα τον κάνουν και πόσο θα κάνουν.

Ο ελεγκτής δείχνει πόσο καλοί είναι κάνοντας φύλλα εργασίας. Έχουν πολλή εκπαίδευση και γνωρίζουν πολλά για τους ελέγχους. Μπορούν να επιλέξουν τους σωστούς ελέγχους για κάθε περίπτωση.

Επομένως τα φύλλα εργασίας δημιουργούνται για να:

- α) συμμετέχουν στη σύλληψη και την υλοποίηση του ελέγχου
- β) Υποστήριξη με την επισκόπηση των εργασιών εξέτασης (διεξαγωγή εξωτερικών εξετάσεων).
- γ) καταγράφει τα ελεγκτικά τεκμήρια που προκύπτουν από τον έλεγχο διεξάγεται.

Ο ελεγκτής δημιουργεί φύλλα εργασίας που έχουν όλες τις σημαντικές πληροφορίες για κάθε λογαριασμό που ελέγχει. Αυτό περιλαμβάνει λογαριασμούς που αναφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις και λογαριασμούς που δεν έχουν χρήματα σε αυτούς. Αυτά τα φύλλα εργασίας βοηθούν τον ελεγκτή να παρακολουθεί όλα όσα έχει εξετάσει. Τα φύλλα εργασίας διατηρούνται ιδιωτικά και οργανωμένα σε αρχεία. Μόλις ολοκληρωθούν τα φύλλα εργασίας, ο ελεγκτής τα υπογράφει και σημειώνει την ημερομηνία. Αυτό βοηθά τον ελεγκτή και την ομάδα του να είναι υπεύθυνοι για την εργασία τους και τους βοηθά να θυμούνται σημαντικά πράγματα για μελλοντικούς ελέγχους.

Σε κάθε φύλλο εργασίας θα πρέπει να υπάρχουν τα εξής:

- ❖ **Επικεφαλίδα:** Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να έχουμε μια σαφή λίστα με όλα τα πράγματα που έχουμε τον έλεγχο, για ποιο σκοπό τα χρησιμοποιούμε, πόσα χρήματα έχουμε για κάθε πράγμα, ποιος έλεγξε τα πάντα και πότε ολοκλήρωσε τον έλεγχο.
- ❖ **Ευρετήρια:** Οργανώνουμε τα πράγματα με μια συγκεκριμένη σειρά, όπως το να βάζουμε παιχνίδια σε ένα κουτί παιχνιδιών ή να τακτοποιούμε βιβλία σε ένα ράφι. Μπορούμε να το κάνουμε αυτό είτε βάζοντάς τα με τη σειρά των ονομάτων τους (αλφαβητικά) είτε με τον αριθμό τους. Αυτό μας βοηθά να βρίσκουμε πράγματα εύκολα όταν τα χρειαζόμαστε.
- ❖ **Σύμβολα:** Η ομάδα ελέγχου χρησιμοποιεί ειδικά σύμβολα για να τη βοηθήσει να εργαστεί πιο αποτελεσματικά και γρήγορα. Αυτά τα σύμβολα δείχνουν στην ομάδα ποιες ενέργειες πρέπει να κάνει για να βεβαιωθεί ότι όλα είναι εντάξει. Αυτό τους βοηθά να εξοικονομούν χρόνο και να έχουν μια καλή ιδέα για το πώς πάει ο έλεγχος.
- ❖ **Υπογραφές και ημερομηνίες** των ατόμων τα οποία συνέταξαν και επισκόπησαν τα φύλλα εργασίας.

Ο ελεγκτής θα συγκεντρώσει όλα τα έγγραφα με κανόνες και πληροφορίες σε ειδικό φάκελο για τον έλεγχό του.

Οι ελεγκτές χρησιμοποιούν δύο φακέλους για να οργανώσουν τα φύλλα εργασίας τους και άλλες πληροφορίες. Ο ένας φάκελος είναι για την παρακολούθηση του τρόπου χρήσης των πληροφοριών και ο άλλος φάκελος για την μόνιμη αποθήκευση των πληροφοριών.

Το αρχείο ελέγχου περιέχει πολλές διαφορετικές πληροφορίες. Μερικά από τα πράγματα που περιλαμβάνονται είναι: μια επιστολή που εξηγεί τι πρέπει να κάνει ο ελεγκτής, πληροφορίες για το πώς η εταιρεία ελέγχει τα χρήματά της, αναφορές για το πώς λειτουργεί η εταιρεία,

πληροφορίες για τα οικονομικά αρχεία της εταιρείας, αντίγραφα σημαντικών εγγράφων όπως ισολογισμοί και λογαριασμοί, αναφορές σχετικά με την οικονομική κατάσταση της εταιρείας αυτή τη στιγμή, αντίγραφα σημειώσεων συνεδρίασης, ειδικές καταχωρίσεις που γίνονται στο τέλος του έτους για να διορθωθούν λάθη και αναφορές σχετικά με τη γνώμη του ελεγκτή για όλα όσα εξέτασαν.

Το μόνιμο αρχείο είναι σαν ένας ειδικός φάκελος όπου κρατάμε σημαντικά πράγματα για μια εταιρεία. Μερικά από τα πράγματα σε αυτόν τον φάκελο είναι: οι κανόνες της εταιρείας, ένα γράφημα που δείχνει ποιος κάνει τι δουλειά, οδηγούς για το πώς να κάνετε διάφορες εργασίες, ένα σχέδιο για το πώς να παρακολουθείτε τα χρήματα, οδηγίες για τη χρήση συστημάτων υπολογιστών, εικόνες που δείχνουν τη διάταξη των επαγγελματικών κτιρίων, αντίγραφα σημαντικών σημειώσεων συνεδριάσεων και αρχεία χρηματικών συναλλαγών και συμβολαίων.

Τα μεταγλωττισμένα φύλλα εργασίας πρέπει να τοποθετηθούν σε ειδικό φάκελο. Στο εξωτερικό του φακέλου, πρέπει να γράψετε το όνομα της εταιρείας που ελέγχεται, τον αριθμό εγγραφής της εργασίας που εκτελείται, για ποιο σκοπό χρησιμοποιείται και το όνομα του ατόμου που την ελέγχει. Μέσα στο φάκελο, τα φύλλα εργασίας πρέπει να χωριστούν σε διαφορετικές ενότητες με διαφορετικά πράγματα σε κάθε ενότητα. Τα φύλλα εργασίας είναι σημαντικά γιατί δείχνουν αποδεικτικά στοιχεία για το τι έγινε και μόνο η ελεγκτική εταιρεία μπορεί να τα δει.

Σύμφωνα με ένα σύνολο κανόνων που ονομάζεται Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου 230, όταν οι ελεγκτές ελέγχουν τα πράγματα πολλές φορές, πρέπει να οργανώσουν τα έγγραφα τους σε έναν ειδικό φάκελο που ονομάζεται Αρχείο Μόνιμου Ελέγχου. Πρέπει να ενημερώνουν αυτόν τον φάκελο κάθε φορά που κάνουν έλεγχο. Το εξωτερικό του φακέλου πρέπει να φέρει ετικέτα με το όνομα της εταιρείας που ελέγχεται και το όνομα του ελεγκτή που κάνει τον έλεγχο. Μέσα στο φάκελο, υπάρχουν διαφορετικές ενότητες με διαφορετικά χαρτιά που πρέπει να συμπεριληφθούν. Αυτά τα έγγραφα δεν έχουν μεγάλη αξία ως αποδεικτικά στοιχεία γιατί συνήθως γίνονται από την εταιρεία που ελέγχεται και παραμένουν στην ελεγκτική εταιρεία. Άλλοι ελεγκτές μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα έγγραφα για να λάβουν πληροφορίες.

Τρίτη φάση ελέγχου: σύνταξη έκθεσης ελέγχου

Μόλις ο ελεγκτής ολοκληρώσει το δεύτερο μέρος της εργασίας του, προχωρά στο τελευταίο βήμα. Κατά τη διάρκεια αυτού του βήματος, μπορεί να χρειαστεί να κάνουν περισσότερους ελέγχους. Όταν ολοκληρωθούν, ο ελεγκτής αισθάνεται σίγουρος για τον έλεγχο και μπορεί να δώσει τη γνώμη του.

5.4 Εκθέσεις Ελέγχου

Με απλά λόγια, μια έκθεση ελέγχου είναι ένα έγγραφο που γράφει ένας ελεγκτής για να δώσει τη γνώμη του σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις μιας εταιρείας. Σύμφωνα με έναν κανόνα που ονομάζεται Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου 700, ο ελεγκτής πρέπει να συντάξει αυτήν την έκθεση με τρόπο που να είναι εύκολο να κατανοηθεί και να δηλώνει ξεκάθαρα τη γνώμη του.

Τα άτομα που ελέγχουν τα οικονομικά αρχεία των εταιρειών πρέπει να κοιτάζουν τον ισολογισμό και τον απολογισμό της πορείας της εταιρείας. Στη συνέχεια πρέπει να γράψουν μια αναφορά για το τι βρήκαν και να τη δώσουν στους ανθρώπους που διευθύνουν την εταιρεία. Πρέπει επίσης να ελέγξουν μια αναφορά από τους ηγέτες της εταιρείας και να βεβαιωθούν ότι είναι υπογεγραμμένη και καταγεγραμμένη πριν μπορέσουν να ολοκληρώσουν την έκθεσή τους.

Αφού εξετάσει τους αριθμούς και τις πληροφορίες σχετικά με τα χρήματα μιας εταιρείας, το άτομο που ελέγχει τα πάντα (που ονομάζεται ελεγκτής) πρέπει να γράψει τη γνώμη του για αυτό. Μπορούν να πουν ότι όλα φαίνονται καλά ή ότι υπάρχουν κάποια πράγματα που χρειάζονται επιπλέον προσοχή. Μπορούν επίσης να πουν ότι δεν είναι σε θέση να δώσουν γνώμη επειδή δεν έχουν αρκετές πληροφορίες. Μερικές φορές, μπορεί ακόμη και να πουν ότι πιστεύουν ότι τα πράγματα είναι πολύ άσχημα. Ο ελεγκτής μπορεί επίσης να γράψει όλα τα σημαντικά πράγματα που παρατήρησε ή θέλει να τονίσει.

Στην έκθεση ελέγχου, ο ελεγκτής πρέπει να πει εάν πιστεύει ότι οι οικονομικές καταστάσεις δείχνουν την πραγματική οικονομική κατάσταση και απόδοση μιας εταιρείας σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία. Πρέπει να ακολουθούν τους κανόνες και τους νόμους για την αναφορά οικονομικών πληροφοριών.

Γνώμες Ελεγκτών

❖ Σύμφωνη Γνώμη

Ο ελεγκτής συμφωνεί όταν έχει αρκετές αποδείξεις και είναι αρκετά σίγουρος ότι οι οικονομικές καταστάσεις έγιναν σωστά. Μπορεί επίσης να αναφέρουν κάτι που δεν είναι πολύ σημαντικό για τις δηλώσεις.

❖ Γνώμημε επιφύλαξη

Μερικές φορές, όταν κάποιος ελέγχει τα χαρτονομίσματα της εταιρείας, παρατηρεί κάποια πράγματα που μπορεί να κάνουν τους ανθρώπους να σκεφτούν διαφορετικά για τα χρήματα της εταιρείας. Αυτά τα πράγματα δεν είναι πολύ άσχημα, επομένως το άτομο που ελέγχει δεν χρειάζεται να πει τίποτα. Αλλά αν τα προβλήματα είναι χειρότερα, το άτομο που κάνει έλεγχο μπορεί να ανησυχήσει και να μιλήσει. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί αν δεν μπορούσαν να δουν όλα όσα χρειαζόνταν ή αν δεν μπορούσαν να βρουν αρκετές αποδείξεις για τα χαρτιά, αλλά τα προβλήματα δεν είναι πολύ τρομερά.

❖ Αδυναμία έκφρασης γνώμης

Εάν το άτομο που ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις δεν βρει αρκετά στοιχεία για να υποστηρίξει τα ευρήματά του, δεν μπορεί να πει με βεβαιότητα εάν όλα είναι σωστά. Αλλά πρέπει να εξηγήσουν γιατί δεν μπόρεσαν να δώσουν γνώμη στην έκθεσή τους.

Η διάχυτη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις σημαίνει ότι υπάρχουν ορισμένα πράγματα που επηρεάζουν το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων, όχι μόνο συγκεκριμένα μέρη. Αυτά τα πράγματα είναι πολύ σημαντικά για να τα κατανοήσουν όσοι χρησιμοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις.

❖ Αρνητική γνώμη

Μια αρνητική γνώμη σημαίνει ότι υπάρχουν πολλά λάθη στις οικονομικές καταστάσεις που τις κάνουν να φαίνονται άσχημες. Μπορεί επίσης να σημαίνει ότι οι καταστάσεις δεν έγιναν σωστά σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες.

Παράγραφος Παρατηρήσεων και Έμφασης (Χρήστος Ι. Νεγκάκης, Παναγιώτης Δ.Ταχυνάκης 2017).

Το άτομο που ελέγχει την εργασία πρέπει να γράψει τι βλέπει και σκέφτεται σε μια αναφορά ή περίληψη.

- A) Αυτό σημαίνει ότι εάν κάποιος κάνει κάτι λάθος ή παραβιάζει τους κανόνες όταν κάνει λογιστικά, μπορεί να κάνει μεγάλη διαφορά στο πώς φαίνονται τα χρήματα στα χαρτιά..
- B) Το ελεγκτικό έργο δεν είναι σε θέση να ελέγξει τα πάντα, επειδή μερικές φορές οι υπεύθυνοι της εταιρείας που ελέγχεται δεν παρέχουν στον ελεγκτή όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται. Όταν συμβεί αυτό, ο ελεγκτής πρέπει να γράψει ένα ειδικό μέρος στην έκθεσή του για να εξηγήσει τι συνέβη. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι αυτά τα πράγματα μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις των ανθρώπων που χρησιμοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, επομένως είναι πολύ σημαντικό να τα γνωρίζετε.

Τα σχόλια πρέπει να είναι εύκολα κατανοητά και να έχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες. Θα πρέπει να είναι ξεκάθαρα και εστιασμένα, ώστε οι άνθρωποι να μπορούν εύκολα να κατανοήσουν τι μιλάει ο ελεγκτής και τον αντίκτυπο των γεγονότων που αναφέρονται στις παρατηρήσεις.

Η παράγραφος έμφασης είναι σαν μια ειδική σημείωση στο τέλος μιας αναφοράς που λέει στους ανθρώπους σημαντικά πράγματα που πρέπει να γνωρίζουν για τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας. Μπορεί να περιλαμβάνει πράγματα όπως εάν η εταιρεία μπορεί να έχει πρόβλημα να συνεχίσει τις δραστηριότητές της ή εάν δεν ακολούθησε τους κανόνες και τους νόμους. Μπορεί επίσης να αναφέρει εάν υπάρχουν λάθη στις οικονομικές καταστάσεις, αλλά αυτά τα λάθη δεν είναι αρκετά μεγάλα για να αλλάξουν πραγματικά τα πράγματα.

5.5 Εταιρίες Που Υπάγονται Υποχρεωτικά στον Εξωτερικό Έλεγχο

Το άρθρο λέει ότι υπάρχει μια ομάδα που ονομάζεται S.O.E.L. που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των χρημάτων για διαφορετικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις, είτε είναι δημόσιοι είτε ιδιωτικοί. Πρέπει να είναι πραγματικά καλοί στη δουλειά τους και να είναι ειλικρινείς και διαφανείς. Πρέπει επίσης να ακολουθούν ορισμένους κανόνες και πρότυπα όταν ελέγχουν πώς χρησιμοποιούνται τα χρήματα. Ένα άλλο άρθρο λέει ότι ο Σ.Ο.Ε.Λ. πρέπει να ελέγχει τακτικά τα χρήματα για ορισμένες περιπτώσεις.

- Νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με εξαίρεση τους δήμους και τις κοινότητες.

- Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που εξυπηρετούν το δημόσιο ή δημόσιο καλό. σκοπούς και επιδοτούνται από το κράτος ή απολαμβάνουν ειδικών προνομίων, βάσει ειδικής διάταξης νόμου ή μεάδειααντής.
- Πρόκειται για διαφορετικά είδη εταιρειών που βοηθούν τους ανθρώπους με τα χρήματά τους. Φροντίζουν πράγματα όπως η εξοικονόμηση χρημάτων, η επένδυση χρημάτων και η προστασία των χρημάτων. Βοηθούν επίσης τους ανθρώπους να αγοράσουν πράγματα όπως σπίτια και αυτοκίνητα.
- Κοινοπραξία είναι όταν δύο ή περισσότερες εταιρείες συνεργάζονται σε ένα έργο ή μια επιχείρηση. Μοιράζονται πόρους και κινδύνους για να προσπαθήσουν να πετύχουν μαζί.
- Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί είναι σαν μια έκθεση που δείχνει πώς τα πάνε οικονομικά όλες οι εταιρείες που συνδέονται μεταξύ τους. Επιβάλλεται από συγκεκριμένονόμο πουλέγεται Κ.Ν. 2190/1920.
- Υπάρχουν εταιρείες που πωλούν μέρη του εαυτού τους στο κοινό. Αυτά τα μέρη ονομάζονται μετοχές και είναι εισηγμένα σε ένα μέρος που ονομάζεται χρηματιστήριο. Μερικές από αυτές τις εταιρείες πωλούν μετοχές για να βγάλουν χρήματα για την επιχείρησή τους.
- Οι εταιρείες και οι οργανισμοί που ακολουθούν τους κανόνες πρέπει να ελέγχουν τα οικονομικά τους αρχεία από ειδικούς λογιστές.

Κεφάλαιο 6: Συμπεράσματα, περιορισμοί και προτάσεις για μελλοντική έρευνα

6.1 Συμπεράσματα

Στο συνολικό πλαίσιο της διαχείρισης και της αξιολόγησης οργανισμών, ο εσωτερικός έλεγχος αναδεικνύεται ως ουσιώδης παράγοντας για τη διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης και της υψηλής ποιότητας λειτουργίας. Οι εσωτερικοί ελεγκτές, ως επαγγελματίες με ειδικευση στον τομέα του οργανισμού, αναδεικνύονται ως κινητήριες δυνάμεις για την ενίσχυση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της εσωτερικής ελεγκτικής διαδικασίας. Η συστηματική αξιολόγηση των εσωτερικών διαδικασιών και η παροχή συστάσεων για βελτίωση αναδεικνύουν τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι εσωτερικοί ελεγκτές στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού.

Ο εσωτερικός έλεγχος και η διαδικασία διαχείρισης κινδύνου αναδεικνύονται ως ουσιώδεις πυλώνες στο πλαίσιο της σύγχρονης διαχείρισης οργανισμών. Ο εσωτερικός έλεγχος, με τον ρόλο των εσωτερικών ελεγκτών, διαδραματίζει καίριο ρόλο στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών διαδικασιών, παρέχοντας ένα ισχυρό εργαλείο για την ενίσχυση της διαφάνειας και της εσωτερικής ελεγκτικής ικανότητας. Η συστηματική ανασκόπηση και αξιολόγηση των εσωτερικών διαδικασιών από τους εσωτερικούς ελεγκτές διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές, ενισχύοντας την ικανότητα του οργανισμού να αντιμετωπίζει προκλήσεις και κινδύνους.

Παράλληλα, η διαχείριση κινδύνου αντιπροσωπεύει μια εξειδικευμένη διαδικασία που επιτρέπει τον αντίκτυπο και την πιθανότητα κινδύνου να εντοπιστούν, να αξιολογηθούν και να διαχειριστούν με επιτυχία. Μέσω της συστηματικής προσέγγισης και της συμμετοχής όλων των επιπέδων του οργανισμού, η διαχείριση κινδύνου προάγει την προληπτική δράση και τη συνεχή βελτίωση. Ο ορθός προσδιορισμός, η αξιολόγηση και η παρακολούθηση των κινδύνων δημιουργούν ένα περιβάλλον που επιτρέπει την αντιμετώπιση προκλήσεων με έγκαιρο και αποτελεσματικό τρόπο.

Συνολικά, ο συνδυασμός του εσωτερικού ελέγχου και της διαχείρισης κινδύνου διαμορφώνει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που προωθεί την υγιή λειτουργία, την αντιμετώπιση προκλήσεων και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του οργανισμού. Η συνεχής εξέλιξη και προσαρμογή αυτών των πρακτικών αντανακλά τη σύγχρονη προσέγγιση προς τη διαχείριση

κινδύνων και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητας των οργανισμών σε μια συνεχώς εξελισσόμενη επιχειρησιακή περιβάλλοντα

Ωστόσο, ο εξωτερικός έλεγχος παραμένει ιδιαίτερα σημαντικός για την εξασφάλιση αντικειμενικής και ανεξάρτητης αξιολόγησης. Οι εξωτερικοί ελεγκτές, επαγγελματίες με εξειδίκευση στον εν λόγω τομέα, προσφέρουν τη δυνατότητα εξωτερικής εισαγωγής και εμπειρογνωμοσύνης, παρέχοντας ανεξάρτητη κρίση και επιβεβαιώνοντας την συμμόρφωση προς εξωτερικά κανονιστικά πλαίσια και πρακτικές βέλτιστης λειτουργίας.

Στο τέλος, η συνδυασμένη χρήση εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου αναδεικνύεται ως κρίσιμο βήμα προς την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για τη διασφάλιση της υγείας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας των οργανισμών. Η συνεχής εξέλιξη των εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτικών πρακτικών αντικατοπτρίζει την ανάγκη για δυναμική προσαρμογή στο επιχειρησιακό περιβάλλον και επιβεβαιώνει τη συνεχή προσπάθεια για τη βελτίωση των μεθόδων διαχείρισης και ελέγχου.

6.2 Περιορισμοί έρευνας

Σε κάθε ερευνητική εργασία, αντιμετωπίζονται ποικίλοι περιορισμοί που μπορεί να επηρεάσουν την εύρυθμη εξέλιξη της διαδικασίας έρευνας και την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων. Στο ακαδημαϊκό πλαίσιο, αναγνωρίζονται διάφοροι πιθανοί περιορισμοί που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εκτέλεση μιας ερευνητικής εργασίας. Στην παρούσα διπλωματική, ο περιορισμός έγκειται στην προσέγγιση των θεμάτων από καθαρά θεωρητική σκοπιά, χωρίς να εφαρμόζονται και αναλύονται πρακτικές από περιπτώσεις πραγματικών συνθηκών και ελέγχων. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα περιορίστηκε στην παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου, χωρίς παραδείγματα από πραγματικές περιπτώσεις ελέγχων.

6.3 Προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Η παρούσα διπλωματική εργασία παρουσιάζει το θεωρητικό πλαίσιο του ρόλου και των ευθυνών του εσωτερικού και εξωτερικού ελεγκτή, καθώς και το πεδίο δραστηριότητας του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου. Με βάση και απαρχή τα συμπεράσματα και τα ευρήματα της έρευνας αυτής, μελλοντικές έρευνες μπορούν να θέσουν στο επίκεντρο του

ενδιαφέροντος την ανάλυση μελέτης περιπτώσεων και ευρημάτων από εσωτερικούς και εξωτερικούς ελέγχους. Παραδείγματα από εταιρείες που έχουν διενεργήσει απάτες και μέσα από τις διαδικασίες του ελέγχου οι απάτες αυτές αποκαλύφθηκαν, αποτελεί ένα επιπλέον ενδιαφέρον πεδίο μελέτης.

Βιβλιογραφία

1.Ελληνική βιβλιογραφία

- Γρηγοράτος, Θ. (1989).*Γενικές Αρχές Ελεγκτικής*. Έκδοση Σώματος Ορκωτών Λογιστών.
- Δαμουλιάνου, Χ. (2012). *Εσωτερικός Έλεγχος : το << μάτι και το αυτί>> της διοίκησης για διαχείριση κινδύνου*.
- Δήμου, Ν. (2000).*Ελεγκτική*. Έλλην Αθήνα Capital, “PwC: Αναγκαία η αναβάθμιση του Εσωτερικού Ελέγχου”. (<http://www.capital.gr>)
- Καζαντζής, Χ. (2006). *Ελεγκτική & Εσωτερικός Έλεγχος: Μια συστηματική προσέγγιση Εννοιών, Αρχών, και Προτύπων*. Αθήνα: Εκδόσεις BusinessPlus ΑΕ.
- Καραμάνης, Κ . (2002).*Εισαγωγή στη θεωρία και πρακτική της σύγχρονης ελεγκτικής*.
- Νεγκάκης, Χ. &Ταχυνάκης, Π. (2013).*Σύγχρονα Θέματα Ελεγκτικής & Εσωτερικού Ελέγχου: Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου*. Αθήνα: Εκδόσεις Διπλογραφία.
- Νεγκάκης, Χ. &Ταχυνάκης, Δ.Π. (2017). *Ελεγκτική και Εσωτερικός Έλεγχος*.Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αειφόρος Λογιστική.
- Τσακλάγκανος, Α.(2001). *Ελεγκτική*.Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.

2. ΞενόγλωσσηΒιβλιογραφία

- Abbott, L. J., Parker, S., & Peters, G. F. (2010). Serving two masters: The association between audit committee internal audit oversight and internal audit activities. *Accounting Horizons*, 24(1), 1-24.
- Abbott, L. J., Parker, S., & Peters, G. F. (2012). Internal audit assistance and external audit timeliness. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 31(4), 3-20.
- Beasley, M. S., Clune, R., & Hermanson, D. R. (2005). ERM: a status report; A study funded by The IIA Research Foundation reveals how far organizations have come in developing enterprise risk management and internal auditing's role in the process. *Internal Auditor*, 62(1), 67-73.
- Bernstein, P. L., & Bernstein, P. L. (1996). *Against the gods: The remarkable story of risk* (p. 400). New York: Wiley.

- Colbert, J. L. (2002). Corporate governance: communications from internal and external auditors. *Managerial Auditing Journal*, 17(3), 147-152.
- Crouhy, M., Galai, D., & Mark, R. (2006). *The essentials of risk management* (Vol. 1). New York: McGraw-Hill.
- Felix, Jr, W. L., Gramling, A. A., & Maletta, M. J. (2001). The contribution of internal audit as a determinant of external audit fees and factors influencing this contribution. *Journal of Accounting Research*, 39(3), 513-534.
- Pop, A., Boța-Avram, C., & Boța-Avram, F. (2008). The relationship between internal and external audit. *Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica*, 1(10), 1-18.

3. Ηλεκτρονική

<https://www.et.gr> (ΦΕΚ Τεύχος Β' 3916/07.11.2017)

<https://www.elte.org.gr>

<https://www.soel.gr><https://www.efsyn.gr>

<https://businessnews.gr>